

Χανιώτικα νέα
ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ 18 Ιουλίου 2015

διαδρομές

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ / ΙΣΤΟΡΙΑ / ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ / ΒΙΒΛΙΑ / ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ / ΜΟΥΣΙΚΗ
ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΑΓΓΕΛΟΣ ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ

SURFING ΣΤΙΣ ΠΑΡΑΛΙΕΣ ΤΩΝ ΧΑΝΙΩΝ

Αναζητώντας το τέλειο κύμα

diadromes@haniotika-nea.gr

ΕΛΙΑ ΚΟΥΜΛΗ

editorial

Ενα θαλάσσιο σπορ που κερδίζει ολοένα και περισσότερους φίλους στην Κρήτη είναι το σερφινγκ. Με ελάχιστα μαθήματα και εφόδιο μια σανίδα και... το κατάλληλο κύμα, κάθε παραλία του Νομού Χανίων μπορεί να μεταμορφωθεί σε μικρό παράδεισο για τους επίδοξους δαμαστές των κυμάτων!

No. 470

Φανταστικό μουσείο

Δομήνικος Θεοτοκόπουλος, "Πορτρέτο του μικρογράφου Giulio Clovio", 1571-1572, Νάπολη, Εθνικό Μουσείο Καποντιμόντε.

Επιμέλεια: **ΜΙΧΑΗΛΗΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ**
Ιστορικός Τέχνης-Αρχαιολόγος
Kunsthistorisches Institut in Florenz-Max Planck Institut
e-mail: lastjudgment1540@hotmail.com

Το μικρό αυτό ζωγραφικό κομψοτέχνημα αποτίει φόρο τιμής σε μια σημαντική ουμανιστική προσωπικότητα του 16ου αιώνα, η οποία έμελλε να παίξει καιρό ρόλο κατά τη ρωμαϊκή περίοδο του Δομήνικου Θεοτοκόπουλου. Ο εικονιζόμενος μινιατουρίστας και ζωγράφος κροατικής καταγωγής Giulio Clovio είχε υπάρξει βιβλιοθηκάριος του περιώνυμου πάτρωνα των γραμμάτων και των τεχνών της ιταλικής Αναγέννησης, του καρδινάλιου Αλεσάντρο Φαρνέζε. Ο Κλόβιο ήταν αυτός που ασκώντας μεγάλη επιρροή στον καρδινάλιο, θα συστήσει στον προστάτη του στα 1570 «έναν νεαρό από τον Χάνδακα, μαθητή του Τισιανού». Η μαθητεία κοντά στο μεγάλο Βενετσιάνο ζωγράφο αποτελούσε την καλύτερη σύσταση για το φιλόδοξο Κρητικό νέο, ο οποίος μάλιστα δε θα διστάσει με παρηρησία και απαράμιλλο για την ηλικία του θράσος να υπερηφανευθεί ότι αν του δινόταν η ευκαιρία θα μπορούσε να επιζωγραφίσει με τη δική του καλύτερη εκδοχή τη "βλάσφημη" "Δευτέρα Παρουσία" δια χειρός Μιχαήλ-Αγγέλου στο παρεκκλήσι του Σίξτου Δ' στο Βατικανό.

πει επομένως να χρονολογηθεί στα 1571-1572, κατά τη σύντομη παραμονή του στην πόλη των παπών.

Σε ό,τι αφορά το ύφος του έργου, είναι ακόμα εμφανείς οι επιρροές από τη βενετσιάνικη μαθητεία του, από τον Τισιανό, τον Τιντορέτο και τους αδερφούς Μπασάνο.

Ο Ελ Γκρέκο απέχει στο έργο αυτό παρασάγγας από την ενορατική, δραματική, σχεδόν μεταφυσική θρησκευτική τέχνη, με την οποία θα αφήσει στην ανθρωπότητα το καλλιτεχνικό του στίγμα κατά την ισπανική του περίοδο και με την οποία έμελλε να κερδίσει την υστεροφημία του στο διηνεκές. Ίσως ένα προανάκρουσμα μονάχα αυτών των εξελίξεων αφήνουν να διαφανεί οι μικρογραφίες του χειρογράφου, οι οποίες προέρχονται από το σημαντικότερο έργο του ηλικιωμένου ουμανιστή, το "Βιβλίο των Ωρών". Επρόκειται για ένα διαμάντι της τέχνης της μικρογραφίας, ένα έργο με πλούσια διακόσμηση που περιέχει 28 εικονογραφημένες σκηνές της Παλαιάς και Καινής Διαθήκης, καθώς και μια περίφημη διπλή σελίδα, η οποία απεικονίζει την πομπή του Corpus Christi στη Ρώμη.

Αδιαμφισβήτητα έχουμε να κάνουμε εδώ με το Opus Magnum του Κλόβιο, για την ολοκλήρωση του οποίου χρειάστηκε 9 ολόκληρα χρόνια και το οποίο σήμερα μακριά από τον αρχικό τόπο της δημιουργίας του κοσμήει στην αντίπερα όχθη του Ατλαντικού τις προθήκες της βιβλιοθήκης Μόργκαν στη Νέα Υόρκη.

Οι επαφές του με τον κύκλο των Φαρνέζε μπορεί να μην επέφεραν τις μεγάλες παραγγελίες για τον Θεοτοκόπουλο, ωστόσο γνωρίζουμε ότι παρά το σύντομό του πέρασμα από τη Ρώμη, πέτυχε ωστόσο να γίνει μέλος της περίφημης Ακαδημίας των ζωγράφων του Αγίου Λουκά στα 1572.

Ο πίνακάς μας, τον οποίο ο ζωγράφος υπογράφει με το πλήρες όνομά του θα πρέ-

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

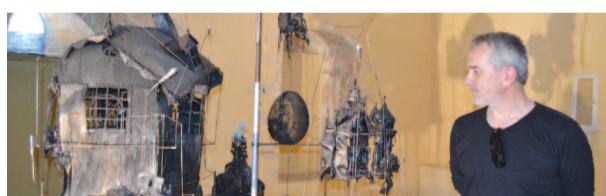
σελ. 3 ~ Πολιτισμός

σελ. 4 - 5 ~ Αναζητώντας το τέλειο κύμα

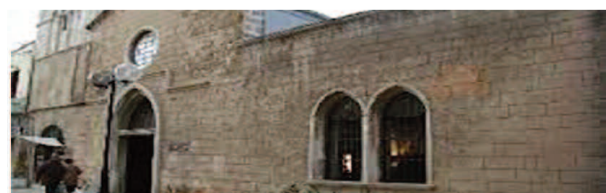

σελ. 6 - 8 ~ Πολιτισμός, σινεμά, σερφαρίσματα

σελ. 9 ~ Συνέντευξη με τον Άγγελο Αντωνόπουλο

σελ. 10 ~ Αφορμή, Βιβλία

σελ. 11 ~ Παιδότοπος

σελ. 12 ~ Υγεία & Βότανα

18/7

Αιμίλιος

19/7

Γαρυφαλλιά,

Δίας

20/7

Ηλίας, Ηλιάννα

22/7

Μαγδαληνή,

Μαριλένα,

Μαρκέλλα,

Μενέλαος

24/7

Χριστίνα,

Αθναγόρας

Εβδομαδιαίο ένθετο της εφημερίδας "Χανιώτικα νέα"

ΙΔΡΥΤΗΣ:
Γιάννης Γαρεδάκης

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΕΚΔΟΣΗΣ:
Έλια Κουμλί

ΡΕΠΟΡΤΑΖ:
Γιώργος Δρακάκης
Γιώργος Κώνστας
Γιάννης Λυβιάκης
Δημήτρης Μαριδάκης
Μανώλης Μαρκαντωνάκης
Γιάννα Μαρουλοσπιράκη
Μαρία Μυστακίδου
Γιώργος Σταυριανουδάκης
Ελένη Φουντουλάκη

ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ:
Δημήτρης Δαμασκηνός
Βαγγέλης Κακατσάκης
Γιάννης Καλογερόπουλος
Ασπασία Κοκολογιάννη
Σάκης Κουβάτσος
Μανώλης Μανουσάκας
Φανή Μαραγκάκη
Μιχάλης Χατζηδάκης

ΣΧΕΔΙΑΣΗ:
Νίκος Κοσμαδάκης

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟ:
Γεωργία Αδικημενάκη
Δέσποινα Βάλλα
Νίκη Ξυφανταράκη
Ελένη Σταυρίδη

ΔΙΟΡΘΩΣΗ:
Βαγγέλης Βεργανελάκης
Νεκτάριος Κακατσάκης
Αντώνης Φραγκαδιάκης

γιορτάζουν

διαδρομές

Οι διαδρομές
στο internet

www.haniotika-nea.gr

Από αριστερά ο πρόεδρος της Εταιρείας Κρητικών Σπουδών Ερατοσθένης Καψωμένος, η βιολίστρια Μαρία Μανουσάκη, ο κιθαρίστας Γιώργος Λιμάκης και η αντιπρόεδρος της Εταιρείας Κρητικών Σπουδών Κλειώ Παπαδερού.

ΣΤΟΝ ΑΛΙΚΙΑΝΟ

Η τζαζ συναντά την κρητική μουσική

ΜΑΝΩΛΗΣ ΜΑΡΚΑΝΤΩΝΑΚΗΣ
markantonakis@haniotika-nea.gr

υθεντικές συνθέσεις με κοινή αναφορά στο κρητικό τοπίο, θα παρουσιάσουν τρία σπουδαία μουσικά σύνολα, στον φιλόξενο χώρο της Εταιρείας Κρητικών Σπουδών (Ιδρυμα Καψωμένου) στο Αλικιανό, την Τετάρτη 22 Ιουλίου, στο πλαίσιο του 2ου Διεθνούς Φεστιβάλ Τζαζ Μουσικής (Cretan World Music Festival).

Στη συνέντευξη Τύπου που δόθηκε χθες, ο πρόεδρος της Εταιρείας Κρητικών Σπουδών Ερατοσθένης Καψωμένος τόνισε ότι «είμαι ιδιαίτερα ευτυχής που η Εταιρεία μας συνεργάζεται και φέτος, για δεύτερη χρονιά, με την σπουδαία καλλιτέχνηδα, με καταγωγή από τον Αλικιανό, Μαρία Μανουσάκη, που αν και οι επαγγελματικές - καλλιτεχνικές της δραστηριότητες βρίσκονται στη Νέα Υόρκη, το μυαλό και η καρδιά της βρίσκεται στη Κρήτη». Ο κ. Καψωμένος υπογράμμισε χαρακτηριστικά ότι «η καλλιτέχνηδα έχει αφομοιώσει και αποδώσει με ένα τρόπο δημιουργικό στα έργα της, μια σύνθεση της τεχνικής της τζαζ, από ακούσματα και βιώματα της παραδοσιακής κρητικής μουσικής».

Ο ίδιος σημείωσε ότι «η Εταιρεία Κρητικών Σπουδών που δημιουργήθηκε από τον αδελφό μου Δημήτρη Καψωμένο, στα πρώτα χρόνια της λειτουργίας της, οι εκδηλώσεις που πραγματοποιούσε ήταν αποκλειστικά μουσικές. Τα δύο τελευταία χρόνια ξαναβάζουμε δυναμικά στις εκδηλώσεις και στα προγράμματά μας, τη μουσική».

«Το διεθνές αυτό Φεστιβάλ Τζαζ φιλοδοξούμε να γίνει θεσμός για τον τόπο μας και να το διοργανώνουμε κάθε χρόνο», κατέληξε ο κ. Καψωμένος. Από την πλευρά της η βιολίστρια Μαρία Μανουσάκη

τιπρόεδρος της Εταιρείας Κρητικών Σπουδών Κλειώ Παπαδερού τόνισε ότι «η Εταιρεία μας καταφέρνει στις δύσκολες συνθήκες της εποχής μας, μέσα σε αυτή την σύγχυση ιδεών και αξιών, μετά από πέντε χρόνια ύπαρξης, να επιμένουμε στην προβολή και την ανάδειξη τοπικών πολιτισμικών προτύπων, τα οποία εδώ στην Κρήτη είναι πολύ πλούσια και αντέχουν στον χρόνο, ενώ αποτελούν και μια πρόταση για να βγει η χώρα από το πολιτισμικό αδιέξοδο, που σκόπιμα καθοδηγείται από κάποιες εξωτερικές

Το Πρόγραμμα του Φεστιβάλ
Τη βραδιά θα ανοίξει το κουιντέτο του κιθαρίστα Γιώργου Λιμάκη που ο

απαρτίζεται από τους David Lynch στο σαξόφωνο, τον Γιάννη Κιριμκιρίδη στο πιάνο, Αλέξανδρο Δράκο Κτιστάκη στα τύμπανα και τον Γιώτη Κιουρτσόγλου στο μπάσο. Στη συνέχεια το Νεο-ουρκέζικο κουαρτέτο της Μαρίας Μανουσάκη θα παρουσιάσει μουσική από το καινούργιο της άλμπουμ με τίτλο "Sole voyage", το οποίο αποτελεί ένα amalgama κρητικών ακουσμάτων και στοιχείων της αμερικάνικης Τζαζ. Το γκρουπ απαρτίζουν οι Guy Mintus, από τη Νέα Υόρκη στο πιάνο, Πέτρος Κλαμπάνης στο μπάσο, ο Tigran Sargsyan από την Αρμενία στην παραδοσιακή φλογέρα και φωνητικά και ο Κώστας Αναστασιάδης από το Κιλκίς στα τύμπανα.

Τη βραδιά θα κλείσει το γκρουπ του Ross Daly, που αποτελείται από τους μουσικούς, Κέλλυ Θωμά στη λύρα και τον Γιώργη Μανωλάκη στο λαούτο, με ηχοχρώματα της Κρήτης και της Ανατολής. Προσέλευση κοινού 8 μ.μ. με είσοδο 10 ευρώ. Το Φεστιβάλ έχει την υποστήριξη του Πολιτιστικού Συλλόγου Αλικιανού.

δαία μουσικά σύνολα που θα παίξουν στο Φεστιβάλ, θα αποδώσουν διαφορετικές μουσικές συνθέσεις και μελωδίες, από χώρες της Μεσογείου και την Ασία, αλλά παράλληλα θα έχουν και ένα κοινό στοιχείο, που θα είναι η κρητική μουσική. Το κάθε ένα σύνολο θα βρίσκεται πάνω στη σκηνή για 45 λεπτά» σημείωσε. Ο Χανιώτης κιθαρίστας μουσικός Γιώργος Λιμάκης πρόσθεσε ότι «μέρος του προγράμματος που θα παίξουμε, με τίτλο "Never the same", το παρουσιάζουμε στη Αθήνα. Είμαι ιδιαίτερα συγκινημένος, γιατί οι μελωδίες που έχω γράψει "επιστέφουν" στον τόπο τους, αφού όλες έχουν σαφείς επιρροές, από την κρητική μουσική, τις εικόνες και τα τοπία του τόπου μου». Στη συνέντευξη Τύπου η αν-

ΜΟΥΣΙΚΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΣΤΟΝ ΚΕΦΑΛΑ

Κρητική λύρα και ρεμπέτικο στη δισκογραφία της Αμερικής

«Η κρητική λύρα στο ρεμπέτικο και κρητικό τραγούδι στη δισκογραφία της Αμερικής» είναι το θέμα της μουσικής παράστασης που θα πραγματοποιηθεί τη Δευτέρα 20 Ιουλίου στις 9:30 μ.μ. στον Κεφαλά Αποκορώνου.

Σε αυτή τη ξεχωριστή μουσική παράσταση θα αναβιώσουν μελωδίες και τραγούδια από ηχογραφήσεις των 78 στροφών που πραγματοποιήθηκαν τις πρώτες δεκαετίες του 20ου αιώνα στην Αμερική. Όπως μαρτυρά και το όνομα της παράστασης, στο επίκεντρο αυτών των ηχογραφήσεων βρίσκεται η κρητική λύρα, με την εξέχουσα παρουσία του αείμνηστου και δεξιότεχνη Αποκορωνιώτη λυράρη Χαρίλαου Πιπεράκη. Ο Χαρίλαος ξεκινά να ηχογραφεί στην Αμερική από το 1919 δίσκους κρητικού και ρεμπέτικου χαρακτήρα. Εκτός από τους προσωπικούς του δίσκους, συμμετέχει και σαν λυράρης-σολίστας σε πολλούς δίσκους διάφορων καλλιτεχνών της εποχής όπως ο ουτίστας Μάρκος Μέλκον, ο λαουτιέρης Επαμεινώνδας Ασημακόπουλος, η τραγουδίστρια Βιργινία Μαγκίδου, ο τραγουδιστής Θεόδωρος Μυτιληνιός κ.ά.

Συντελεστές:

Ηλίας Βλαμάκης: κρητική λύρα, τραγούδι.
Κώστας Κουρκουνάκης: λαϊκή κιθάρα, τραγούδι.
Δημήτρης Βλαμάκης: ούτι.

ΣΤΟΝ ΒΑΜΟ

"Jazz in July"

Στο πλαίσιο του φεστιβάλ "Jazz in July" την Πέμπτη 23 Ιουλίου, στις 9 το βράδυ, θα εμφανιστεί το κουιντέτο του Χανιώτη Γιώργου Λιμάκη (κιθάρα), David Lynch (σαξόφωνο), Γιώτης Κιουρτζόγλου (μπάσο), Αλέξανδρος - Δράκος Κτιστάκης (ντραμς) και Γιάννης Κιριμκιρίδης (πλήκτρα).

Οι εκδηλώσεις του φεστιβάλ Jazz in July πραγματοποιούνται στον Βάμο, στο αμφιθέατρο "β" με ώρα έναρξης 9 το βράδυ.

ΣΤΟ ΘΕΑΤΡΟ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΤΑΦΡΟΥ

Συναυλία με την Ελεονόρα Ζουγανέλη

Η Ελεονόρα Ζουγανέλη έρχεται στα Χανιά για μια συναυλία που θα πραγματοποιηθεί την Παρασκευή 24 Ιουλίου στις 9:30 μ.μ. στο Θέατρο Ανατολικής Τάφρου.

Παίζουν μαζί της οι εξαιρετικοί μουσικοί: Αγγελόπουλος Γιάννης - τύμπανα, Καλαντζάκος Νίκος - πιάνο/ενορχήστρωση, Κίτσος Παρασκευάς - μπάσο, Μπαρμπαγάλας Δημήτρης - κιθάρα, Οικονομίδης Γιάννης - τρομπέτα, Πασσαλίδης Νίκος - μπουζούκι, Χατζηιορδάνου Κωνσταντίνος - ακορντεόν.

Μουσική Επιμέλεια: Δημήτρης Βραχνός
Ήχος: Αργύρης Λιανός - Brian Coon
Σχεδιασμός-Χειρισμός φώτων: Βασίλης Καραμούζης

ΕΛΕΝΗ
ΦΟΥΝΤΟΥΛΑΚΗ

SURFING ΣΤΙΣ ΠΑΡΑΛΙΕΣ ΤΩΝ ΧΑΝΙΩΝ

Αναζητώντας το τέλειο κύμα

Αλέξανδρος Φατσέας

Νίκος Καλατζάκης

Νίκος Σαριδάκης

Surfing, ένα... εθιστικό θαλάσσιο σπορ που τα τελευταία χρόνια κερδίζει συνεχώς νέους φίλους και στα Χανιά. Αλλωστε ο νομός με μια ποικιλία από παραλίες για surfing όπου το κύμα "λειτουργεί" ανάλογα με την κατεύθυνση των ανέμων, με μια ασύγκριτη φυσική ομορφιά και με ευκολία πρόσβασης αποτελεί ένα θαυμάσιο προορισμό για surf διακοπές. Μιλήσαμε με μια παρέα από Χανιώτες surfers που δραστηριοποιούνται στα Χανιά, για το άθλημα, τις πιο δημοφιλείς παραλίες, αλλά και τις περιπετειώδεις διαδρομές στην αναζήτηση του τέλειου κύματος...

Το άθλημα έχει αρχίσει να γίνεται μόδα στα Χανιά τα τελευταία τρία χρόνια, όπως μας λένε ο Νίκος Καλατζάκης, ο Αλέξανδρος Φατσέας και ο Νίκος Σαριδάκης που ασχολούνται με το surfing εδώ και έξι χρόνια. Πρόκειται για ένα σπορ στο οποίο εκμεταλλεύεσαι τη δύναμη του κύματος. «Με μια σανίδα "τσουλάς" πάνω στο κύμα. Το surfing είναι η αρχή όλων των αθλημάτων με σανίδα» μας εξηγεί ο

Νίκος Καλατζάκης, εκπαιδευτής ISA Surf Level 1// Εκπαιδευτής ISA Sup Flat water Level 1.

«Θεωρείται το πιο... ερεθιστικό άθλημα στον κόσμο γιατί ενεργοποιεί συγκεκριμένους νευρώνες του εγκεφάλου, προκαλώντας τόσο ευχαρίστηση που φτάνει στον εθισμό» μας λέει ο Αλέξανδρος Φατσέας, Εκπαιδευτής ISA Surf Level 1// Εκπαιδευτής ISA Sup Flat water Level 1.

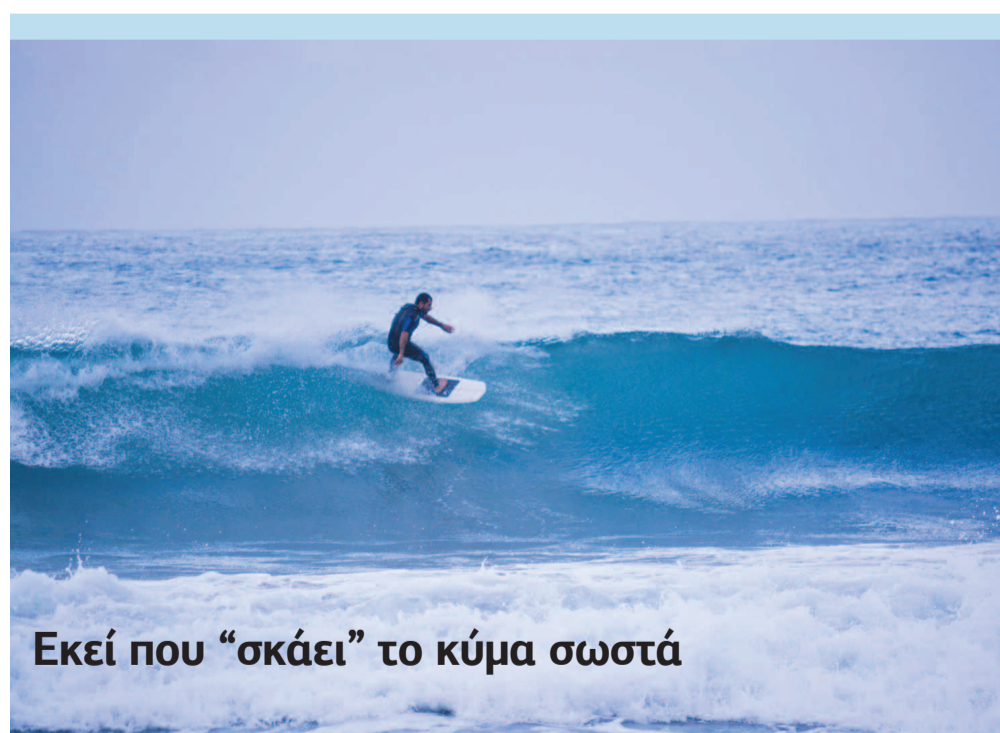
Ένα άθλημα για όλους

«Είναι ένα σπορ το οποίο αναφέρεται εξίσου και στα δύο φύλλα. Ακόμη και για παιδιά, υπό τη σωστή καθοδήγηση και εκμάθηση. Πάντως στη σχολή μας έρχονται κατά 80% κορίτσια! Όσο για τις ηλικίες, έχουμε δει surfer από 7 χρονών μέχρι... 70 ετών» λένε οι εκπαιδευτές surf.

«Δεν θα έλεγα ότι είναι ένα δύσκολο άθλημα, απλά θέλει επιμονή και υπομονή» λέει ο Νίκος Σαριδάκης, αθλητής surf και εξηγεί: «κατ' αρχάς χρειάζεται τις κατάλληλες καιρικές συνθήκες: να

υπάρχει μεν κύμα αλλά χωρίς αέρα! Ο κυματισμός λέγεται swell.

Όταν έχει αέρα στο Αιγαίο, ο αέρας αυτός δεν φτάνει εδώ, μεταφέρει όμως τον όγκο του νερού. Εμείς χρησιμοποιούμε τον όγκο του νερού. Εάν έχει αέρα, χαλάει η ποιότητα του κύματος. Σημαντικό για εμάς -κι αυτό μετράμε- είναι το ύψος κύματος. Από μισό μέτρο κύματος και πάνω, μπορείς να νοιώσεις την χαρά του surf».

Εκεί που "σκάει" το κύμα σωστά

Ρωτάμε την παρέα των τριών surfers ποιες παραλίες των Χανίων ενδείκνυνται για το άθλημα και μας απαντούν με σιγουριά: «όλος ο βορράς, όλη η δύση και όλος ο νότος. Αρκεί να ξέρεις πού

θα πας». Surfing στον νομό Χανίων μπορεί να κάνει κάποιος στην Αγ. Μαρίνα, στον Σταλό, στον Πλατανιά, στα Φαλάσαρνα, και σε όλο το νότιο άξονα π.χ. Παλαιόχωρα

αλλά και Φραγκοκάστελο μέχρι Πλακιά Ρεθύμνου. «Surfing μπορείς να κάνεις οπουδήποτε έχει ακτή, αρκεί να ψάξεις το σημείο που "σκάει" το κύμα σωστά» σημειώνει ο Αλέξης.

Οικονομικό water sport

«Είναι ένα από τα πιο οικονομικά θαλάσσια σπορ σε σχέση με το wind surf, kite surf» τονίζουν οι Χανιώτες surfers, εξηγώντας πως όλα εξαρτώνται από την τιμή της σανίδας που ξεκινά από 200 ευρώ (μεταχειρισμένη).

Προσθέτουν ωστόσο ότι: «το μόνο που πληρώνεις κάτι παραπάνω στο surf είναι οι... βενζίνες μέχρι να βρεις την παραλία που έχει το κατάλληλο κύμα».

Όσον αφορά την εκμάθηση επισημαίνουν ότι απαιτείται κάποιος αριθμός μαθημάτων στην αρχή - έξι με οκτώ μαθήματα κατά μέσο όρο- έτσι ώστε να υπάρχουν οι βασικές γνώσεις για να ξεκινήσει κάποιος με ασφάλεια μόνος του το surfing. «Εάν κάποιος προσπαθήσει μόνος του, το πιο πιθανό είναι ότι θα συναντήσει τεράστιες δυσκολίες, μέχρι που θα απογοητευτεί και θα σταματήσει» ανέφερε ο Νίκος Κ.

Ευχαρίστηση και... γυμναστική

«Είναι ένα άθλημα που γυμνάζει μέχρι και τον τελευταίο μυ πάνω στο σώμα» λέει ο Νίκος ο οποίος εκτός από surfer είναι και γυμναστής. «Κατ' αρχάς, συνεχώς κολυμπάς για να φτάσεις στο σημείο της θάλασσας που είναι πίσω από τα κύματα. Η κούραση είναι αρκετή αλλά η ευχαρίστηση είναι τόση που ακόμη και κουρασμένος, ξανά γυρνάς πάλι πίσω. Ακόμη και

μια εξάωρη προπόνηση μες το νερό, δεν καταλαβαίνεις πώς περνά ο χρόνος. Ουσιαστικά είναι ένας συνδυασμός κολύμβησης και... ενόργανης, αφού συνεχώς κινείσαι και σπκώ-νεσαι μέσα στο νερό. Εάν έχεις και παρέα τότε η ευχαρίστηση είναι πολύ μεγαλύτερη. Για κάποιους αποτελεί και ένα άθλημα... ψυχοθεραπείας».

ΜΟΝΑΔΙΚΕΣ ΕΜΠΕΙΡΙΕΣ

Surfing στην Παλιόχωρα με τον Νίκο Κακαλαμανάκη

«Είμαστε στην Παλιόχωρα για να κάνουμε surf και υπήρχε κυματισμός πάνω από 2 μέτρα σε ύψος. Μαζί μας ήταν και ο γνωστός Νίκος Κακαλαμανάκης» μας διηγήθηκε ο Αλέξης και συνέχισε λέγοντας «ενώ βρισκόμασταν στο σωστό σημείο για το κύμα -θεωρώντας ότι ήμασταν αρκετά βαθιά, συνεπώς ασφα-

λείς- είδαμε τον Νίκο να κουνάει το κουπί του κάνοντας μας σήμα ότι έρχεται μεγάλο κύμα και να κολυμπήσουμε ακόμη πιο βαθιά προς τα μέσα για να μην σκάσει... πάνω μας. Δεν προλάβαμε όμως και αναπόφευκτα το κύμα «έσκασε» πάνω μας. Ήταν ένα κύμα πάνω από 3 μέτρα, δηλαδή τόνοι νερού έπεσαν πάνω μας. Το

κύμα μας με τον στροβιλισμό που δημιουργήθηκε μάς "πέταξε" έξω και όπως ήταν λογικό δεν μπορούσαμε να το ελέγξουμε. Αυτό ήταν μια πολύ... δυνατή εμπειρία. Και δεν ξαναμπήκαμε στη θάλασσα... για εκείνη την ημέρα. Ήταν από τις λίγες φορές που φοβήθηκα κάπως. Πρέπει να σέβεται την θάλασσα».

Γνωριμία με τους δράκους του Κομόντο στη Σρι Λάνκα

Μια περιπετειώδη εμπειρία έζησε ο Νίκος Κ. ενώ έκανε surf στη μακρινή Σρι Λάνκα. «Έκανα surfing σε μια παραλία που λέγεται Jungle beach. Για να προσεγγίσεις την παραλία έπρεπε πρώτα να διασχίσεις αρκετή απόσταση από ένα μονοπάτι μες τη ζούγκλα. Ήμουν μόνος μου, όμως βρήκα στην παραλία δύο

ακόμη άτομα που έκαναν surf στην παλιόχωρα όπου τα βαθιά είναι πιο βαθιά και έτσι κάνεις surf με μεγαλύτερη ασφάλεια διότι το κύμα είναι πιο ήπιο. Οπότε όταν πέφτει η παλιόχωρα, και έρχεται η άμπωτη, τα νερά που είναι από κάτω -τα οποία έχουν κοραλλιογενείς ύφαλους- μπορούν να γίνουν πολύ ρηκά και για αυτό επικίνδυνα, διότι τα κύματα "σκάνε" πιο απότομα. Ετσι όταν ήρθε η ώρα να φύγουμε διότι άρχισε να πέφτει η παλιόχωρα, είχαν κάτσει στην παραλία τρεις... Δράκοι Κομόντο (η μεγαλύτερη ζωντανή σαύρα του κόσμου που κατοικεί στα νησιά γύρω από την Ινδονησία). Είχαν εμφανιστεί στην παραλία όσο κάναμε surf και έτσι εμείς δεν τους είχαμε δει. Οπότε αυτά κάνανε πλιο-θεραπεία επειδή είναι ψυχρόαιμα ζώα και για όσο κάναμε πλιο-θεραπεία στην αμμουδιά, εμείς δεν μπορούσαμε να βγούμε έξω από το νερό. Έτσι αναγκαστήκαμε να μείνουμε μέσα στο νερό 1 ώρα και 40 λεπτά επιπλέον μέχρι να... αποφασίσουν να φύγουν. Μέχρι τότε εμείς... ζο-ριζόμασταν γιατί το νερό λόγω της παλιόχωρας είχε πάει στους 20 πόντους».

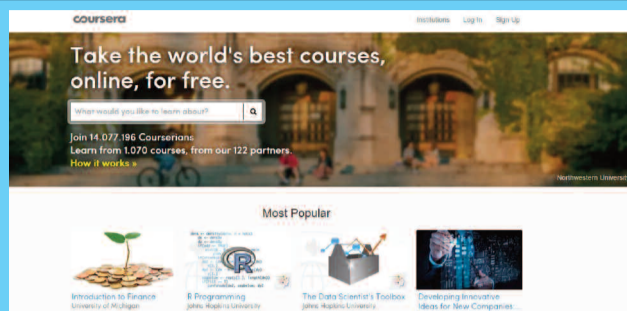

«Only a surfer knows the feeling»

«Όλοι έχουμε το κύμα στο μυαλό μας όπως το βλέπουμε από την παραλία, από το καράβι κ.λπ. Όμως όταν είσαι πάνω στο κύμα, και πηγαίνεις με τη δύναμή του είναι τελείως διαφορετικό συναίσθημα. Αν το δοκιμάσεις μία φορά, τότε "κολλάς" με αυτό. Είναι απεριγράπτο το συναίσθημα. Only a surfer knows the feeling» λέει ο Νίκος Σ. και εξηγεί: «καταρχάς είναι η αίσθηση του απρόσμενου καθώς κανένα κύμα δεν είναι ίδιο με το άλλο. Περιμένεις, περιμένεις αλλά δεν ξέρεις τι θα σου έρθει... Ένα καλό κύμα μπορεί να σου προσφέρει μεγάλη ευχαρίστηση διότι εκείνη τη στιγμή το μυαλό σου αδειάζει. Εκείνη τη στιγμή είσαι εσύ και το κύμα». «Όσα χρόνια και εάν περάσουν, θυμόμαστε κάθε ημέρα surf και κάθε κύμα που έχουμε "πάρει"» συμπληρώνει ο Αλέξης.

σερφ@ρίσματα

Της ΜΑΡΙΑΣ ΜΥΣΤΑΚΙΔΟΥ

Μαθήματα online και δωρεάν

www.coursera.org

Περισσότερα από 1000 μαθήματα, από περίπου 122 πανεπιστημιακά ιδρύματα και σχολές από κάθε γωνιά του πλανήτη. Περισσότεροι από 14.000.000 διαδικτυακοί μαθητές. Αυτό είναι με αριθμούς, το coursera, ένα site γεμάτο μαθήματα που δίνει την δυνατότητα σε όλους να παρακολουθήσουν εντελώς δωρεάν παραδόσεις από πανεπιστήμια του κόσμου μέσα από την άνεση του σπιτιού τους. Αν σας άρσει να μαθαίνετε νέα πράγματα, αν πάντα θέλατε να παρακολουθήσετε μαθήματα, αλλά το οικονομικό ή ο χρόνος ήταν αιτίες αναβολής, τότε εκμεταλλευτείτε στο έπακρο τις δυνατότητες αυτού του ιστότοπου.

Επιστήμη & τεχνολογία στο Παρίσι

www.cite-sciences.fr

Ανακαλύψτε μια "πόλη" στην καρδιά του Παρισιού, αφιερωμένη στις επιστήμες και την τεχνολογία. Πρόκειται για μια τεράστια έκταση πρασίνου, όπου στεγάζονται κτήρια αφιερωμένα στις επιστήμες και την τεχνολογία. Και επειδή ένα ταξίδι στο Παρίσι φαντάζει όνειρο μακρινό, εδώ μπορείτε να δείτε τι προσφέρει το ιδιαίτερο αυτό "μουσείο". Θα δείτε το εντυπωσιακό πλανητάριο, αλλά και τις εκθέσεις, τα διαδραστικά παιχνίδια και τη γιγάντια ημισφαιρική οθόνη όπου πραγματοποιούνται προβολές ταινιών. Σερφάρετε με το ποντίκι σας και πάρτε λίγο παριζιάνιο αέρα με ένα κλικ εδώ.

Μουσείο... αλατοπίπερου!

http://thesaltandpeppershakersmuseum.com

Υπάρχουν μουσεία που είναι πολύ αλλιώτικα από τα συμβατικά μουσεία που έχουμε συνηθίσει. Για παράδειγμα, αυτό το ιδιαίτερο μουσείο, που βρίσκεται τις ΗΠΑ, ασφαλώς, και που ξεκίνησε ως ιδιωτική συλλογή. Πρόκειται για το μουσείο αλατοπίπερου, των δυο αυτών αγαπημένων υλικών που νοστιμίζουν τις κουζίνες μας. Εδώ λοιπόν εκτίθενται περισσότερα από 20.000 σετ αλατιέρας - πιπεριέρας, ορισμένα από τα οποία χρονολογούνται στον... μεσαίωνα! Σύμφωνα με τον ιστότοπο, ο ιδιοκτήτης του Μουσείου, είναι αρχαιολόγος, ο οποίος, γοητεύτηκε από την ιστορία που κουβαλάνε μαζί τους αυτά τα τόσο συνηθισμένα καθημερινά αντικείμενα που αποφάσισε να συλλέγει μανιωδώς αλατοπιπεριέρες. Χρόνια μετά, στέγασε την συλλογή του, ώστε όλοι να μπορούν να δουν και να θαυμάσουν τα εκθέματά της. Εδώ, θα μπορέσετε να πάρετε μια γεύση, αλλά και να δείτε μερικώς το μουσείο, μέσα από virtual tour.

ΑΥΡΙΟ ΣΤΑ ΧΑΝΙΑ

Τιμάται η μνήμη των Κρητών
Πεσόντων στην Κύπρο

Εκδήλωση μνήμης και τιμής για τους πεσόντες και αγνοούμενους κατά την τουρκική εισβολή στην Κύπρο το 1974, θα πραγματοποιηθεί αύριο Κυριακή.

Η εκδήλωση διοργανώνουν η Ιερά Μητρόπολις Κυδωνίας και Αποκορώνου, η Περιφέρεια Κρήτης - Περιφερειακή Ενότητα Χανίων, ο Δήμος Χανίων, ο Σύλλογος Κυπρίων Ν. Χανίων και ο Παγκρήτιος Σύνδεσμος Πολεμιστών Κύπρου 1974 και αποτελείται από δύο μέρη.

Το Α' μέρος της εκδήλωσης θα αρχίσει στις 7:30 μ.μ. στο Μνημείο Πεσόντων και Αγνοουμένων Κρητών στην Κύπρο, στο Πάρκο Ειρήνης και Φιλίας των Λαών και περιλαμβάνει επιμνημόσυνη δέηση, προσκλητήριο πεσόντων και κατάθεση στεφάνων.

Θα ακολουθήσει το Β' μέρος στον προαύλιο χώρο της Λέσχης Αξιοματικών Φρουράς Χανίων, με χαιρετισμούς και αναφορά στα γεγονότα της εποχής από τους διοργανωτές, απαγγελία ποιημάτων αλλά και έκθεση φωτογραφίας.

ΣΤΟ ΖΟΥΝΑΚΙ

Εκδήλωση μνήμης

Εκδήλωση αφιερωμένη στη μνήμη του πεσόντα στην Κύπρο το 1974, λοχία 1ης Μοίρας Καταδρομών, Κοσμά Γιαννακάκη, θα πραγματοποιηθεί αύριο Κυριακή στις 10 π.μ. στο Ζουνακί, στο μνημείο Γιαννακάκη.

Στα γεγονότα της εποχής θα αναφερθεί πολεμικός αντιπρόσωπος του Συλλόγου "Κομάντος '74". Θα ακολουθήσει κέρασμα από τον Πολιτιστικό Σύλλογο Ζουνακίου και την Οικογένεια Γιαννακάκη.

Την εκδήλωση διοργανώνει ο Δήμος Πλατανιά σε συνεργασία με τους Τοπικούς Φορείς Ζουνακίου.

ΣΤΟΥΣ ΑΡΜΕΝΟΥΣ

Μουσική περιπλάνηση με τον Ross Daly

Η μουσική έχει το δικό της μοναδικό τρόπο να αγγίζει τις αισθήσεις και, σε δύσκολους καιρούς, να θεραπεύει νου, ψυχή και σώμα... Το "Κτήμα Ρωξάνη" στους Αρμένους Αποκορώνου ανοίγει τις πύλες του αύριο, Κυριακή στις 9 μ.μ. με μία σειρά συναυλιών οι οποίες στοχεύουν σε ένα μουσικό ταξίδι. Ο Ross Daly θα ξεναγήσει το μουσικόφιλο κοινό με νότες του κόσμου και της Κρήτης σε ένα πράγματι πανέμορφο τοπίο το οποίο μεγάλοι και μικροί πρέπει να επισκεφθούν.

Είσοδος 10 ευρώ.

Βρείτε μας στο facebook.

www.facebook.com/
haniotika.nea

ΣΤΟΝ ΚΕΦΑΛΑ

Τιμητική εκδήλωση

Τιμητική εκδήλωση για τον οπλαρχηγό παπα-Γρηγόρη Δαμινό-Γαλαδάκη θα πραγματοποιηθεί την Τετάρτη 22 Ιουλίου και ώρα 7 μ.μ., στον αύλειο χώρο του Δημοτικού σχολείου στον Κεφαλά Αποκορώνου.

Την εκδήλωση συνδιοργανώνουν το Κοινωνικό Ιδρυμα "Αγία Σοφία" και ο Εξωραϊστικός Σύλλογος Κεφαλά, υπό την αιγίδα του Δήμου Αποκορώνου.

Η εκδήλωση θα ανοίξει με χαιρετισμό από τους διοργανωτές. Για τον παπα-Γρηγόρη Δαμινό-Γαλαδάκη θα μιλήσει ο π. Μιχαήλ Βλαβογιλάκης, θεολόγος-ιστορικός, διευθυντής του Κοινωνικού Ιδρυματος "Αγία Σοφία", ενώ θα ακολουθήσει προβολή βίντεο "Χανιά 1821" της Ιεράς Μητροπόλεως Κυδωνίας και Αποκορώνου.

Μετά το πέρας της εκδήλωσης θα προσφερθεί κέρασμα.

Μουσείο ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΑΣ
Γιάννη & Ελένης Γαρεδάκη

Θερινό ωράριο λειτουργίας:
Τρίτη, Τετάρτη, Πέμπτη, Κυριακή:
10.00-16.00

Παρασκευή: 12.00-19.00

Δευτέρα & Σάββατο: κλειστά

Βιοτεχνικό Πάρκο Χανίων, Κτήριο 13-03
Τηλ: + 3028210 51003, + 3028210 80090
Email: info@typography-museum.gr www.typography-museum.gr

“DANCE DAYS 5”

“Ερωτόκριτος”

στην Ανατολική Τάφρο

Με τον Ερωτόκριτο του Βισσέντζου Κορνάρου από τους “Χαϊνδες” και την ομάδα “Κι όμως κινείται” ανοίγει την Δευτέρα 20 Ιουλίου στις 9:30 μ.μ. στο Θέατρο Ανατολικής Τάφρου η αυλαία του διεθνούς φεστιβάλ σύγχρονου χορού, “Dance Days 5 Chania”.

μαντικούς χώρους πολιτισμού της πόλης. Η συμμετοχή του κόσμου κάθε χρόνο αυξάνεται και μέχρι σήμερα χιλιάδες θεατές έχουν παρακολουθήσει το φεστιβάλ και έχουν συμμετάσχει στις δράσεις του.

Το Dance Days στηρίζεται σχεδόν εξ ολοκλήρου στους εθελοντές του οι οποίοι εργάζονται ακατάπαυστα με ψυχή για την εδραίωση του θεσμού αλλά και πίστη στον ρόλο που διαδραματίζει η τέχνη, αντίποδας της κρίσης αξιών αλλά και της δύσκολης οικονομικής συγκυρίας.

Το φεστιβάλ συνδιοργανώνουν η

Ομάδα Σύγχρονου χορού “Συν-Κίνηση” και ο Δήμος Χανίων, με την υποστήριξη του Βενιζελείου Ωδείου Χανίων, της Δημοτικής Πινακοθήκης Χανίων, της Κ.Ε.Π.Π.Ε.Δ.Η.Χ. - Κ.Α.Μ., του Κέντρου Goethe Χανίων και του Σωματείου Ελλήνων Χορογράφων.

Είσοδος: 15€ - φοιτητικό, ανεργίας: 12€.

κινηματογράφος

ΚΗΠΟΣ

Τηλ.: 2821034214

Σάββατο 18 - Κυριακή 19/7

“ΤΟ ΤΕΛΕΙΟ ΧΤΥΠΗΜΑ”

Προβολή: 9:00 μ.μ.

Τρίτη 21 - Πέμπτη 23/7

“ΤΟ ΜΕΡΙΔΙΟ ΤΩΝ ΑΓΓΕΛΩΝ”

Προβολές: 8:45μ.μ. και 10:45μ.μ.

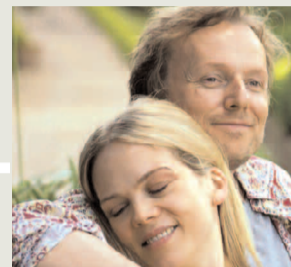
Παρασκευή 24 - 26/7

“ΤΑ ΧΙΟΝΙΑ ΤΟΥ ΚΙΛΙΜΑΝΤΖΑΡΟ”

Προβολές: 8:45μ.μ. και 10:45μ.μ.

AMORE MIO

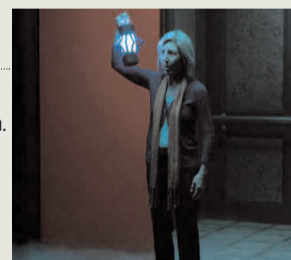
1001 ΓΡΑΜΜΑΡΙΑ

ΠΩΣ ΝΑ ΚΑΝΕΤΕ ΕΡΩΤΑ ΣΑΝ ΕΓΓΛΕΖΟΣ

TED 2

ΠΑΓΙΔΕΥΜΕΝΗ ΨΥΧΗ 3

MAGIC MIKE XXL

JURASSIC WORLD

ΑΤΤΙΚΟΝ

(χειμερινό) Τηλ.: 2821027717

Σάββατο 18 - Κυριακή 19/7

“AMORE MIO”

Προβολές: 9:00 μ.μ. και 11:00 μ.μ.

Δευτέρα 20 - Τρίτη 21/7

“1001 ΓΡΑΜΜΑΡΙΑ”

Προβολές: 9:00 μ.μ. και 11:00 μ.μ.

ΕΛΛΗΝΙΣ

Τηλ.: 2821051850-1

“ΠΩΣ ΝΑ ΚΑΝΕΤΕ ΕΡΩΤΑ ΣΑΝ ΕΓΓΛΕΖΟΣ”

Καθημερινά: 10.30 μ.μ.

“TED 2”

Καθημερινά: 8.30 μ.μ.

“ΕΞΟΛΟΘΡΕΥΤΗΣ”

Καθημερινά και Σαβ./Κυρ.: 8.20 και 10.30 μ.μ.

“ΠΑΓΙΔΕΥΜΕΝΗ ΨΥΧΗ 3”

Καθημερινά: 8.30 και 10.30 μ.μ.

“JURASSIC WORLD”

Καθημερινά: 8.20 και 10.30 μ.μ.

STER CINEMAS (ΜΕΓΑ PLACE)

Τηλ.: 2821057757-8-9

“TED 2”

ΑΙΘ.1 Καθημερινά: 8.15 και 10.30 μ.μ.

“MAGIC MIKE XXL”

ΑΙΘ. 2 Καθημερινά: 10 μ.μ.

“ΠΩΣ ΝΑ ΚΑΝΕΤΕ ΕΡΩΤΑ ΣΑΝ ΕΓΓΛΕΖΟΣ”

ΑΙΘ. 3 Καθημερινά: 7.45 και 10 μ.μ.

“JURASSIC WORLD”

ΑΙΘ. 2 Καθημερινά: 7.30 μ.μ.

ΣΤΟ ΣΤΟΥΝΤΙΟ “ΟΝ”

Νανουρίσματα και τραγούδια του κόσμου

Μουσική παράσταση που κινείται γύρω από το νανουρίσμα ως μουσικό είδος, και αντλεί υλικό από διάφορους λαούς και κουλτούρες (Καραϊβική, Κ. Ιταλία, Λίβανο, Τουρκία, Κουρδιστάν, Ισραήλ, Κονγκό, Ουκρανία, Ρομά, Ελλάδα κ.ά.) θα παρουσιαστεί τη Δευτέρα 20 Ιουλίου στις 10 μ.μ. στο καφέ του Στούντιο “Οξω Νου”, στα Ταμπακαριά.

Παρεμβάλλονται κείμενα που παρουσιάζουν τις ιστορίες των τραγουδιών καθώς και τον κοινωνικό και ψυχολογικό ρόλο που έχει παίξει το νανουρίσμα σε διάφορες ιστορικές συνθήκες και γεωγραφικά πλαίσια ανά τον κόσμο.

Τα νανουρίσματα εναλλάσσονται με τραγούδια από διάφορα μέρη του κόσμου επιλεγμένα βάσει συνειρμών, σε 18 γλώσσες και διαλέκτους.

Γιάννης Σίνης: λαούτο, κιθάρα, τραγούδι.

Μάχη Κουφογιώργου: τραγούδι, κρουστά, επιμέλεια κειμένων.

Επιβάρυνση επί της κατανάλωσης 3 ευρώ ανά άτομο.

ΣΤΟΝ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟ “ΚΗΠΟΣ”

Παράσταση Καραγκιόζη

Ο θίασος “Σκιές & Γέλια” παρουσιάζει την παράσταση “Το Τσίρκο του Καραγκιόζη” τη Δευτέρα 20 Ιουλίου στις 9 μ.μ. στον Δημοτικό Κινηματογράφο “Κήπος”.

Πρόκειται για μια χιουμοριστική παράσταση, η οποία ξεκινάει με τα κολλητήρια να διαφημίζουν το τσίρκο με τον μοναδικό, δικό τους τρόπο και αφού όλοι οι γνωστοί ήρωες παρελάσουν από το πανί για να πάνε στο τσίρκο, ξεκινάει η διασκέδαση με τα καμώματα του Καραγκιόζη, ο οποίος κάνει ταχυδακτυλουργικά κόλπα και τους υπόλοιπους συντελεστές του τσίρκου να δίνουν ρεσιτάλ γέλιου. Είσοδος: 6 ευρώ.

ANEK LINES

www.anek.gr

ΧΑΝΙΑ - ΠΕΙΡΑΙΑΣ

ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΔΡΟΜΟΛΟΓΙΑ

ΙΟΥΛΙΟΣ: 05, 10, 11, 12, 17, 18, 19, 24, 25, 26, 29, 30, 31

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ: 01, 02, 05, 06, 07, 08, 09, 12, 13, 14, 16, 19, 20, 21, 22, 23, 26, 27, 28, 29, 30 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ: 05, 06

ΗΡΑΚΛΕΙΟ - ΠΕΙΡΑΙΑΣ

ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΔΡΟΜΟΛΟΓΙΑ

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ: 01, 08, 23

Καθημερινές αναχωρήσεις με ΒΡΑΔΙΝΑ και ΗΜΕΡΗΣΙΑ δρομολόγια

Ραντεβού στο πλοίο!

Γίνετε μέλος

στο πρόγραμμα ANEK Smart Bonus και κερδίστε εκπτώσεις, δωρεάν εισιτήρια και αποκλειστικά προνόμια!

30%

ΕΚΠΤΩΣΗ στα ημερήσια δρομολόγια σε ΚΑΜΠΙΝΕΣ και Ι.Χ. ΟΧΗΜΑΤΑ

20%

ΕΚΠΤΩΣΗ Saver Οικονομική στη θέση DECK Ισχύει στη γραμμή Χανίων, για περιορισμένο αριθμό θέσεων

3+1

ΔΩΡΕΑΝ εισιτήριο σε 4/κλινη ΚΑΜΠΙΝΑ

20%

ΕΚΠΤΩΣΗ στους ναύλους επιστροφής

ΣΤΟ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ

Εκθεση σύγχρονης χαρακτικής

Εκθεση Σύγχρονης Χαρακτικής με θέμα "Πόλεις: (Α)όρατες - Ακυβέρνητες - Ανούρωτες" θα πραγματοποιηθεί στο Πνευματικό Κέντρο Χανίων με συμμετοχή του Β' Εργαστηρίου Χαρακτικής της Ανωτάτης Σχολής Καλών Τεχνών της Αθήνας, της Ομάδας Σπουδαστών Εργαστηρίου Χαρακτικής του Τμήματος Εικαστικών και Εφαρμοσμένων Τεχνών της Σχολής Καλών Τεχνών του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και του Εργαστηρίου Χαρακτικής του Τμήματος Εικαστικών και Εφαρμοσμένων Τεχνών της Σχολής Καλών Τεχνών της Φλώρινας του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας.

Τα εγκαίνια της έκθεσης θα γίνουν την Πέμπτη 23 Ιουλίου στις 8:30 μ.μ.

Εικαστική Επιμέλεια: Βίκυ Τσαλαματά, Μανόλης Γιανναδάκης και Δήμητρα Σιατερλή. Κείμενα Τεκμηρίωσης: Γιάννης Μπόλης.

Συμμετέχουν οι καλλιτέχνες: Αγγελόπουλος Χρήστος, Αντωνοπούλου Αντιγόνη, Βασιλάκου Αργυρώ, Βελέτζας Λευτέρης, Βεργής Αλέξανδρος, Καλπάνθη Βογδοπούλου, Βουτσελάς Νικόλαος, Γεώργια Κωνσταντίνα, Γεωργίου Ευπραξία, Γούδα Αλεξάνδρα, Δημοπούλου Σταυρούλα, Ευσταθίου Μάνια, Ζέππου Έλενα, Θεοφάνους Σάββας, Καλογιάννης Παναγιώτης, Kallan Caputo, Καλτσιόπουλος Άννη, Καπατζάκη Μαρία, Κεβρεκίδου Σόφη, Κολιπέτσα Βίκυ, Κολλιδά Άρις, Κόμπου Θεοδότα, Κόντου Γεωργία, Κοπέλλος Γιάννης, Κοτσαογλανίδου Αιμιλία, Κούκου Βούλα, Λιανού Ιωάννα, Μαραγκάκη Ελένη, Μαυροδόγλου Βαλεντίνη, Μπράκη Στεφανία, Μπτσάνη Φαίη, Μιχοπούλου Ιωάννα,

Μνατσακανιάν Ειρήνη, Μπακογιαννάκη Δήμητρα, Μπαντάζου Έφη, Μπενάκη Πολυτίμη, Μπουδαλής Γιώργος, Ντόντα Παύλος, Ξυνέλη Χρυσούλα, Παλόγλου Παναγιώτης, Παπαδημητρίου Ιωάννα, Παπαδούλη Ισιδώρα, Παπαμιχαήλ Αγγελική, Πα-

παργυρίου Ευσταθία, Παράσχου Ματίνα, Προβατίδου Μαρίνα, Σπανόπουλος Δημήτρης, Σχοινιά Πόλυ, Σχορετσιανίτη Ράνια, Τόπακα Αυγή, Τουρτούρα Κατερίνα, Τσαντίδης Αλέξανδρος, Τσίτσελα Κατερίνα, Τσουμάνη Αγγελίνα, Φαλκώνης Μιχαήλ, Φε-

ρεντίνος Παναγιώτης, Φερεντίνου Μυρτώ, Χαντζή Ελένη και ο διδάσκων Μπόικος Χρήστος.

Τα τρία Εργαστήρια Χαρακτικής από τις αντίστοιχες Σχολές Καλών Τεχνών της Αθήνας, της Θεσσαλονίκης και της Φλώρινας, πάντα στο πνεύμα του θέματος "Πόλεις: (Α)όρατες - Ακυβέρνητες - Ανούρωτες", τιμητικά προσκαλούν και συνεκθέτουν μαζί με τους σύγχρονους Έλληνες χαρακτές: Έλλη Γράβαλλου, Γρηγόρη Νιόλη, Φλωρεντία Οικονομίδου, Ιωάννη Μπελημπασάκη και Γιάννη Στεφανάκη.

Η έκθεση εντάσσεται στο πρόγραμμα "ΧΑΝΙΑRT 2015 - Εικαστικές Διαδρομές στο Νομό Χανίων" και συνδιοργανώνεται από την Περιφέρεια Κρήτης, την Περιφερειακή Ενότητα Χανίων, το Πνευματικό Κέντρο Χανίων και το Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης Χανίων - Ελαιουργείον.

Θα διαρκέσει έως τις 12 Σεπτεμβρίου και θα λειτουργεί Δευτέρα 8 μ.μ. - 10 μ.μ., Τρίτη έως Παρασκευή 11 π.μ. - 2 μ.μ. Είσοδος ελεύθερη.

ΑΠΟ ΤΟΝ ΣΥΛΛΟΓΟ "ΙΡΙΣ"

Εκθεση εικαστικής δημιουργίας

Μέχρι και αύριο Κυριακή θα λειτουργεί στην Πύλη της Άμμου (Σαμπιονάρα) η Γενική Ετήσια Έκθεση του Συλλόγου Γυναικών Καλλιτεχνών Χανίων ΙΡΙΣ με τίτλο "Ιριδισμοί 2015", που διοργανώθηκε από τον Δήμο Χανίων, την Κ.Ε.Π.Π.Ε.Δ.Η.Χ. - Κ.Α.Μ. και τον Σύλλογο.

Στην Έκθεση παίρνουν μέρος (αλφαβητικά) οι Ίριδες: Αντ-

νάκη Κατερίνα (Ζωγραφική σε πέτρα), Αρβανίτη - Χομπιτάκη Κική (Αγιογραφία), Γολσουσίδου Σοφία (Φωτογραφία) Ιερωνυμάκη Κυριακή (Φωτογραφία), Δουλαβέρη Σοφία (Φωτογραφία), Καπνισάκη Αντιγόνη (Ζωγραφική), Καρβούνη Αγάθη (Ζωγραφική), Κατσιφαράκη Ελευθερία (Φωτογραφία), Λεμονή Ελισάβετ (Πολυμερής πηλός), Λιάρα

Λίνα (Φωτογραφία), Μανουσάκη Ευαγγελία (Ζωγραφική), Μανουσάκη Θάλεια (Ξυλογλυπτική), Μανωλάκη Νεκταρία (Ζωγραφική), Μπακούση Γεωργία (Ζωγραφική), Μπερτάκη Χρύσα (Ζωγραφική), Μποτούρι Βαλεντίνη (Ζωγραφική), Πιακή Αγγέλα (Ζωγραφική σε μετάξι), Πλαϊτή Όλγα (Κούκλες πορσελάνης), Πολυχρονάκη Αντωνία (Ζωγραφική), Σημαν-

δράκη Άννα (Φωτογραφία), Σημανδράκη Ζαχαρένια (Φωτογραφία), Σταματάκη Μαρία (Φωτογραφία) Τζεϊράνη Ελευθερία (Φωτογραφία), Τσιλιμιγκάκη Κατερίνα (Αγιογραφία), Φιωτάκη Έφη (Ζωγραφική), Φραγγεδάκη Έλενα (Προσθετική ζωγραφική - κολλάζ), Χατζηδάκη Ευαγγελία (Ζωγραφική).

Η έκθεση λειτουργεί καθημερινά, 11 π.μ. - 2 μ.μ. και 7 μ.μ. - 11 μ.μ..

Είσοδος ελεύθερη.

ΣΤΗ "MARE GALLERY"

Ατομική έκθεση του Βασίλη Γεροδήμου

Ατομική έκθεση του Βασίλη Γεροδήμου φιλοξενείται μέχρι τις 26 Ιουλίου στην "Mare Gallery", στο "Thalassa Beach Resort".

Η σειρά Mare projects αφορά σε in situ εγκαταστάσεις (επιτόπιες) που φιλοτεχνούνται από προσκεκλημένους καλλιτέχνες. Το θέμα για το 2015 συνοψίζεται στις λέξεις "μετατόπιση/αναδιάταξη".

Παράλληλα, στους κοινόχρηστους χώρους του ξενοδοχείου ("Art in the lobby"-series) παρουσιάζεται η φωτογραφική έκθεση "Σύγχρονες γυναίκες φωτογράφοι από την Κρήτη", η οποία περιλαμβάνει έργα των Αλίκη Χιωτάκη, Αγγελική Δουβέρη, Φωτεινή Φαρμασώνη, Μαρία Μικελιογιάννη, Ελευθερία Σεισιτάκη, Έφη Τσακρακλίδου και Έβα Βουτσάκη.

Επιμέλεια Σοφία Μαυρουδή.

Ώρες λειτουργίας: Σάββατο - Κυριακή 6 μ.μ. - 9:30 μ.μ.

ΕΚΘΕΣΗ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑΣ

"Iron never lies to us"

Εκθεση φωτογραφίας του Δημήτρη Μπαρούνη και του Σάββα Κόη με τίτλο "Iron never lies to us" θα φιλοξενηθεί στον Άγιο Ρόκκο, στην Σπλάντζα, από τις 20 έως τις 26 Ιουλίου. Τα εγκαίνια της έκθεσης θα γίνουν τη Δευτέρα 20 Ιουλίου στις 8:30 το βράδυ.

Για το περιεχόμενο της έκθεσης αυτής οι δύο φωτογράφοι επισημαίνουν: «Η Ελληνική άρση βαρών πριν μερικά χρόνια βρέθηκε στο απόγειό της. Μετά, όλα ξεχάστηκαν. Οι έφηβοι της ομάδας άρσης βαρών του ΚΥΔΩΝΑ διδάχτηκαν από την ιστορία να μην πιστεύουν στους παλιούς ήρωες ούτε σε τίποτε άλλο. Η μόνη αλήθεια γι' αυτούς είναι οι αριθμοί στις μεταλλικές πλάκες που σκώνουν και το ότι οι αριθμοί αυτοί μεγαλώνουν μέρα με τη μέρα.

Από μικροί έχουν μάθει να αγωνίζονται ασταμάτητα με σύμμαχο, αλλά και αντίπαλο, τον ίδιο τους τον εαυτό. Πέρα από τη σωματική δύναμη που απαιτεί το άθλημα, διαθέτουν απεριόριστη δύναμη ψυχής και, γι' αυτό, είμαστε σίγουροι πως θα γράψουν τη δική τους ιστορία.

Ηρθαμε σε επαφή με την Ομάδα Άρσης Βαρών Νέων ΚΥΔΩΝ, εξαιτίας ενός τυχαίου γεγονότος. Πλησιάζοντας τις κερκίδες του Εθνικού Σταδίου Χανίων ένα καλοκαιριτικό απόγευμα, ακούσαμε ένα δυνατό μεταλλικό ήχο από τα υπόγεια. Αυτό μας οδήγησε στο να γνωρίσουμε τα παιδιά της Ομάδας και να παρουσιάσουμε φωτογραφικά το πορτρέτο της».

Ώρες λειτουργίας: 11 π.μ. - 1 μ.μ. & 8 μ.μ. - 11 μ.μ.

Διοργάνωση: 28η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων - ΛΕ.Φ.ΚΙ.

ΣΤΗΝ ΠΥΛΗ ΣΑΜΠΙΟΝΑΡΑ

Φιλοτελική έκθεση γραμματοσήμων

Η Φιλοτελική Πολιτιστική Εταιρεία Χανίων "Ο Φάρος" σε συνδιοργάνωση με την Κ.Ε.Π.Π.Ε.Δ.Η.Χ. - Κ.Α.Μ., το Δήμο Χανίων και τα ΕΛΤΑ διοργανώνουν την 4η Φιλοτελική Έκθεση γραμματοσήμων, νομισμάτων, καρτ ποστάλ στην Πύλη Sabbionara, Κουμ Καπί.

Τα εγκαίνια της έκθεσης θα πραγματοποιηθούν την Τετάρτη 22 Ιουλίου στις 7 το απόγευμα. Η έκθεση θα διαρκέσει μέχρι την Τετάρτη 29 Ιουλίου και θα λειτουργεί καθημερινά 10 π.μ. - 1:30 μ.μ. & 6 μ.μ. - 11 μ.μ.

Είσοδος ελεύθερη.

Συμμετέχουν αλφαβητικά:

Αποστολάκης Πολύκαρπος - Πίνακες Διασή-

μων Ζωγράφων, Βουράκης Στέφανος - Επετειακά Κέρματα των 2 Ευρώ, Καϊτατζίδης Μιχάλης - Μεγάλες Κεφαλές Ερμού, Ατμοπλοία Αιγαίου Π.Μ. Κουρτζή, Κοτρωνάκης Κωνσταντίνος - Καρτ Ποστάλ, Κουτσουράκης Ανδρέας - Εθνική Αντίσταση, Μαρινάκης Μάρκος - Ταχυδρομική Ιστορία Ελλάδος-Κρήτης 1861-1924, Μπομπολάκης Άρης - Χαρτονομίσματα/Νομίσματα/Γραμματόσημα από όλο τον κόσμο, Νικολόπουλος Απόστολος - Μικρές Κεφαλές Ερμού, Σημαντράκης Ιωάννης - Γραμματόσημα Κρητικής Πολιτείας, Ξένα Ταχυδρομεία Κρήτης, Καρτ Ποστάλ 1898-1913 Κρήτης.

ΕΚΘΕΣΗ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

"Εσω-ΜΥΘΟΛΟΓΙΕΣ"

Ολοκληρώνεται αύριο Κυριακή η έκθεση Σύγχρονης Τέχνης "Εσω-ΜΥΘΟΛΟΓΙΕΣ" των Αλέξανδρου Δημητριάδη, Γιάννη Διαλινού και Αντώνη Τριανταφύλλου στον Ι.Ν. Αγίου Ρόκκου στη Σπλάντζα.

Όπως επισημαίνει ο επιμελητής της έκθεσης Ιωάννης Ν. Αρχοντάκης: «Τρεις εικαστικοί δημιουργοί συναντούνται κάτω από τη θολωτή στέγη του Αγίου Ρόκκου στη Σπλάντζα της Παλιάς Πόλης των Χανίων. Τρεις διαφορετικοί κόσμοι συντονίζονται επιφανειακά και αλληλοδιεισδύουν υποδόρια ο ένας στον άλλο σπίνοντας θέσεις και αντι-θέσεις, τάσεις και εντάσεις στη μεταξύ τους ιδιότυπη και ευκαιριακή συνύπαρξη».

Η εικαστική έκθεση "Εσω-ΜΥΘΟΛΟΓΙΕΣ" εντάσσεται στο πρόγραμμα "ΧΑΝΙΑRT 2015 - Εικαστικές Διαδρομές στο Νομό Χανίων" και συνδιοργανώνεται από την Περιφέρεια Κρήτης, την Περιφερειακή Ενότητα Χανίων, την Εφορεία Αρχαιοτήτων Χανίων και το Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης Χανίων - Ελαιουργείον.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΜΑΡΙΑΔΑΚΗΣ

«Η τέχνη είναι ένα από τα πιο βασικά συστατικά της ζωής μας. Είναι αυτό το κομμάτι που μας επιτρέπει να ονειρευτούμε και να ονειρευτούμε χωρίς κόστος, χωρίς αντίτιμο». Με αυτή τη φράση ο εικαστικός και καθηγητής της Σχολής Καλών Τεχνών Αγγελος Αντωνόπουλος απάντησε στο ερώτημα αν η τέχνη είναι πολυτέλεια ή αναγκαιότητα τις μέρες που ζούμε. Το ραντεβού μαζί του είχε δοθεί στο Γιαλί Τζαμί στο παλιό λιμάνι. Εκεί όπου μέχρι τις 9 Αυγούστου εκτίθεται στο κοινό η πολυεπίπεδη εικαστική εγκατάστασή του "Carousel". Ένα έργο που θα μπορούσε να διαβαστεί κι ως ένα σύγχρονο σχόλιο για την εξουσία και τα όσα διαδραματίζονται στη Γηραιά Ηπειρο τα τελευταία χρόνια...

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΜΕ ΤΟΝ ΕΙΚΑΣΤΙΚΟ ΑΓΓΕΛΟ ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟ

«Η τέχνη μάς επιτρέπει να ονειρευόμαστε»

Δημοτική Πινακοθήκη Χανίων φιλοξενεί μέχρι τις 23 Σεπτεμβρίου την έκθεση "Ο Δημήτρης Μυταράς και οι συνεργάτες του στην Α.Σ.Κ.Τ.". Υπήρξατε μαθητής και αργότερα συνεργάτης του Δημήτρη Μυταρά. Τι έχετε κρατήσει από τη μαθητεία σας κοντά του;

Υπήρξα για έναν χρόνο μαθητής του στο προκαταρκτικό εργαστήριο και ξαναβρεθήκαμε αργότερα σαν συνεργάτες όταν μου πρότεινε να βάλω υποψηφιότητα για μια θέση στην Α.Σ.Κ.Τ. Από τότε είμαι στο Α' εργαστήριο όπου συνεργαστήκαμε μέχρι που πήρε εκείνος σύνταξη. Αυτό που κρατάω από τον δάσκαλο Δημήτρη Μυταρά είναι ότι είχε ένα εκπαιδευτικό σύστημα. Πράγμα λίγο σπάνιο για τη Σχολή μας. Είχε πάντοτε ένα οργανωμένο εργαστήριο όσον αφορά το τι έπρεπε κάθε έτος να διδαχθεί. Αυτό είναι κάτι που το κράτησα και εγώ και πάτησα πάνω σε αυτό προσθέτοντας ή αφαιρώντας πράγματα. Ένα άλλο σημαντικό στοιχείο που μας δίδαξε ήταν η εξωστρέφεια. Ήταν ένας καλλιτέχνης και δάσκαλος που έσπρωχνε τους φοιτητές να βγουν και να εκθέσουν ή οργάνωνε εκθέσεις στο εργαστήριο, κάτι που βοηθούσε πάρα πολύ τους νέους σπουδαστές και καλλιτέχνες. Κι αυτό είναι κάτι που το έχω υιοθετήσει και προσπαθώ όποτε μου δίνεται ευκαιρία να βοηθώ τα νέα παιδιά ώστε να δείχνουν τη δουλειά τους έξω από τη Σχολή.

Βρισκόμαστε στο Γιαλί Τζαμί όπου παρουσιάζεται μια εικαστική εγκατάστασή σας το "Carousel". Δεν σας κρύβω ότι όταν αντίκρισα την εγκατάσταση αισθάνθηκα κάποιο τρόπο...

Αυτό είναι καλό. Μου αρέσει που το ακούω. Οντως τα έργα αυτά δεν είναι ευχάριστα με την πρώτη ματιά. Και η θεματική τους και η πλαστική διατύπωση παραπέμπουν τον θεατή σε πράγματα τα οποία έχουν μια δραματικότητα. Όταν βλέπεις ένα κτήριο που καταρρέει, μισογκρεμισμένο και μισοκατεστραμμένο σίγουρα δεν είναι ένα ευχάριστο θέαμα. Αντίστοιχα υπάρχει μια δραματικότητα και στο έργο με την πρόσοψη του Ράιξσταγκ που σήμερα αποτελεί ένα σύμβολο εξουσίας. Μιας εξουσίας που τη βιώνουμε πια στο πετσί μας.

• Θα έλεγε κανείς ότι το σκοτεινό στοιχείο που εκπέμπει το "Carousel" έρχεται σε πλήρη αντίθεση με τον καλοκαιρινό ήλιο και το φως της Ελλάδας. Από την άλλη αποτυπώνει ίσως παραστατικά αυτό που μπορεί να αισθανόμαστε σαν λαός στις μέρες που ζούμε...

Συμφωνώ με τον τρόπο που το διαβάζεις. Οντως υπάρχει ένα σκοτεινό στοιχείο, ένα στοιχείο που συναντά κανείς περισσότερο στην κεντρική και βόρεια Ευρώπη. Αν δούμε και την αρχιτεκτονική των διαφορετικών στοιχείων, μας παραπέμπουν εκεί. Αυτό είναι κάτι που προέκυψε κάποια στιγμή και αφού το επεσήμανα γίνεται σκόπημα. Πρώτα - πρώτα είναι ένα σχόλιο για την κεντρική και βόρεια Ευρώπη όσον αφορά το κέλυφος και όσον αφορά την εξουσία που εκπορεύεται από εκεί, τα δεινά της οποίας τα εισπράττουμε όλοι εμείς στον νότο. Θα έλεγε ότι είναι περισσότερο μια εσωτερική κατάσταση και μια εσωτερική κατάθεση όσον αφορά το πώς βιώνω και αντιλαμβάνομαι τα πράγματα.

• Μπορούμε να μιλήσουμε δηλαδή και για ένα πολιτικό σχόλιο;

Στο βάθος είναι ένα πολιτικό σχόλιο γιατί αναφέρεται και διαπραγματεύεται το στοιχείο της κατάρρευσης, την οποία κατάρρευση μπορεί να ερμηνεύσει κανείς και πολιτικά και κοινωνικά και εσωτερικά. Νομίζω ότι αυτό είναι κάτι που όλοι μας και το βιώνουμε και το έχουμε στο μυαλό μας.

• Τις μέρες που ζούμε ακούς κάποιους να υποστηρίζουν ότι η τέχνη είναι πολυτέλεια. Κάποιοι άλλοι πάλι μιλούν για αναγκαιότητα. Να φανταστώ ότι ανήκετε στη δεύτερη κατηγορία...

Δεν θα μπορούσα σαν καλλιτέχνης να υποστηρίξω κάτι άλλο. Αλλά αυτό δεν είναι θέμα συντεχνίας. Θεωρώ ότι η τέχνη σε τέτοιες εποχές αποκτά μια πολύ κρίσιμη και σπουδαία θέση. Κι αυτό το διαπιστώνουμε από τους θεατές και γενικότερα από τους ανθρώπους που δείχνουν να αισθάνονται όλο και

«Θεωρώ ότι η τέχνη σε τέτοιες εποχές αποκτά μια πολύ κρίσιμη και σπουδαία θέση. Κι αυτό το διαπιστώνουμε από τους ανθρώπους που δείχνουν να αισθάνονται όλο και πιο έντονη την ανάγκη να έρθουν σε επαφή με κάθε μορφή τέχνης»

πιο έντονη την ανάγκη να έρθουν σε επαφή με την τέχνη είτε αυτό είναι μουσική είτε θέατρο είτε κάποια άλλη μορφή τέχνης. Θεωρώ ότι τα χρόνια της κρίσης ο κόσμος στράφηκε ακόμα περισσότερο στην τέχνη. Εχουμε περισσότερους θεατές και ανθρώπους που συμμετέχουν σε αυτό που συμβαίνει γύρω μας. Από την άλλη μεριά δεν σας κρύβω ότι για εμένα η τέχνη είναι ένα από τα πιο βασικά συστατικά της ζωής μας. Είναι αυτό το κομμάτι που μας επιτρέπει να ονειρευτούμε και να ονειρευτούμε χωρίς κόστος, χωρίς αντίτιμο. Μας βάζει εκεί μέσα και μας αφήνει να ταξιδέψουμε.

• Ένα ταξίδι που πρέπει να αποσκοπεί στη συγκίνηση;
Η συγκίνηση για τα εικαστικά είναι ένα δευτερεύον συστατικό. Περισσότερο σου δίνουν μια οπτική που σε βάζει να σκεφτείς με έναν διαφορετικό τρόπο. Στο πλαίσιο αυτό υπεισέρχεται και η συγκίνηση. Υπεισέρχεται η συγκίνηση από την άποψη ότι έχεις μπροστά σου ένα οπτικό γεγονός, που το πρώτο πράγμα που κάνει είναι να σου δημιουργήσει ενδιαφέρον ή να σε απωθήσει.

• Πάντοτε όταν πηγαίνω σε μια εικαστική έκθεση αναρωτιόμουν αν η έλλειψη στις σύγχρονες κοινωνίες ενός ισχυρού αισθητικού κανόνα για το τι είναι ωραίο και τι άσχημο εισπράττεται από τους δημιουργούς ως μεγαλύτερη ελευθερία ή ως κάτι το ισοπεδωτικό. Εσείς πώς το αντιλαμβάνεστε;

Πάντοτε ένα νόμισμα έχει 2 όψεις. Η ελευθερία σου δίνει τη δυνατότητα να κινηθείς και από την άλλη σου δημιουργεί δεσμεύσεις και ανασφάλειες γι' αυτό που κάνεις, πώς το κάνεις και αν πρέπει να το κάνεις. Αντίστοιχα κι ο θεατής βρίσκεται μπροστά σε μια απορία για το τι είναι αυτό που βλέπει και αν

αυτό είναι ή δεν είναι τέχνη.
• Η μαστοριά δεν είναι μια βασική προϋπόθεση για την τέχνη; Ανεξάρτητα από το πώς θα εκφραστεί κανείς δεν είναι απαραίτητο να την κατέχει ο καλλιτέχνης;

Η μαστοριά έχει κι αυτή 2 όψεις. Έχει από τη μια μεριά την ικανότητα να κατασκευάσεις, αλλά και τη δέσμευση - εγκλωβισμό της ικανότητάς σου. Εγώ θεωρώ ότι πάντοτε πρέπει να κάνεις μια εικόνα έτσι όπως η ίδια η εικόνα σου επιτάσσει. Αν πρέπει να κάνεις ένα έργο που κρύβει μια μαστοριά πρέπει να το κάνεις σαν μάστορας. Αν πρέπει να το κάνεις ξεκλώντας τη μαστοριά σου, να γίνεις δηλαδή μπροτάλ και πρωτόγονος πρέπει να λειτουργήσεις έτσι. Αρα δεν μπορείς να τη "φορέσεις" τη μαστοριά παντού. Από την άλλη μεριά, δεν μπορείς να την αποποιηθείς και να πεις ότι εγώ δεν χρειάζεται να είμαι μάστορας. Σε κάθε περίπτωση όταν κάνεις κάτι πρέπει να το κάνεις με το περιεχόμενο που σου επιβάλλει εκείνο.

• Η έμπνευση έχει συνδεθεί με μια ρομαντική αντίληψη για την τέχνη και τον καλλιτέχνη. Για εσάς τι είναι;

Όπως λέω και στους φοιτητές μου έμπνευση και επιφοίτηση μια φορά έχει καταγραφεί κι αυτή αμφισβητείται από πολλούς. Αρα την έμπνευση δεν μπορείς να την ορίσεις και να την προσδιορίσεις. Για εμένα έμπνευση είναι η καθημερινή δουλειά και η επαφή και τα καθημερινά ερωτηματικά που βάζω πάνω στη δουλειά μου και σε αυτό που συμβαίνει. Αυτό μου δίνει τη δυνατότητα να σκέφτομαι, να είμαι μέσα και να δημιουργώ πράγματα τα οποία θεωρώ ότι με αφορούν, με αγγίζουν και αφορούν και περισσότερο κόσμο πέρα από εμένα.

Αφορμή

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

yannis.kalo@gmail.com • no14me.blogspot.gr/

Οι κόκκινες Βασίλισσες

» Jonathan Lethem (μτφρ. Ελένη Ηλιοπούλου – εκδόσεις Κέδρος)

Μόνο τυχαία δεν είναι η αφιέρωση του Λέθεμ: Για τον πατέρα μου, στα ογδόντα.

Την ιστορία, λένε, τη γράφουμε οι νικητές, ή την επιβάλλουν, διορθώνουν άλλοι. Αν όμως αυτό αποτελεί το μεγάλο κάδρο, την κυρίαρχη διήγηση, κανείς δεν μπορεί να κλείσει τα μάτια απέναντι στις μικρές, ατομικές ιστορίες, που προσθέτουν πινελιές διαφορετικότητας στον ομοιόμορφο, εκ του μακρόθεν, καμβά. Ο Λέθεμ, ο σπουδαίος αυτός Αμερικανός συγγραφέας, επιθυμεί να συνθέσει την εικόνα μιας λιγότερη γνωστής πλευράς της σύγχρονης αμερικανικής ιστορίας, εκείνης των πολιτικών αγώνων και της αντίστασης, ξεκινώντας από το κομμουνιστικό κίνημα της δεκαετίας του '30 και φτάνοντας μέχρι το σήμερα και το κίνημα Occupy. Και ως σπουδαίος συγγραφέας, ο Λέθεμ ξέρει πως η σύνθεση της μεγάλης εικόνας απαιτεί την προσήλωσή στο ατομικό, ψηφίδα την ψηφίδα μάς διηγείται, λοιπόν, την ιστορία της Ρόουζ Ζίμερ, η οποία είναι γνωστή ως Κόκκινη Βασίλισσα του Σάνισαϊντ του Κουίνς, και της κόρης της Μίριαμ. Μέσα από την προσωπική ιστορία των ηρωίδων του, τη στάση τους απέναντι στα πράγματα, που ενώνει το προσωπικό με το πολιτικό, επιχειρώντας τα απαραίτητα χρονικά μπρος πίσω, ρίχνει το απαραίτητο φως δίχως απόπειρες -φανερές τουλάχιστον- ηρωοποίησης ή αγιοποίησης τους, απόφαση που θα είχε μάλλον τα αντίθετα αποτελέ-

σματα. Δυο γυναίκες, κυρίως και πρώτιστα δύο άνθρωποι, με πάθος για ζωή, δυναμικές και ανεξάρτητες, γύρω από τις οποίες κινούνται οι ζωές αρκετών αντρών, συζύγων, εραστών, γιών. Και όλα τα παραπάνω με φόντο τη Νέα Υόρκη, μια πόλη που πάλλεται από ζωή, που αφομοιώνει και απορρίπτει στους δικούς της χρόνους, ασκώντας γοητεία ακόμα και αργά το βράδυ στην πλέον κακόφημη γειτονιά της, μια πόλη που σου βγάζει -αν την έχεις μέσα σου βέβαια- την επιθυμία για έναν καλύτερο κόσμο.

Αυτό που επιχειρεί ο Λέθεμ είναι αρκετά φιλόδοξο, για δύο λόγους κυρίως. Πρώτον, για το εύρος της περιόδου την οποία επιθυμεί να καλύψει, και δεύτερον, για το πλήθος των ιστορικών, πολιτικών και κοινωνικών πληροφοριών και γεγονότων, τα οποία περιλαμβάνονται στο μυθιστόρημα, ιδιαίτερα για κάποιον που ζει εκτός Ηνωμένων Πολιτειών (ή και εκτός Νέας Υόρκης ίσως). Τα καταφέρνει σχετικά καλά, στηριζόμενος στην αφηγηματική του δεινότητα, στην ικανότητά του να διαχειριστεί το υλικό που με έρευνα έχει συλλέξει και γνωρίζοντας καλά και εκ των προτέρων την ιστορία που επιθυμεί να διηγηθεί, φροντίζοντας να παραμείνει σταθερός στον τελικό του προορισμό, επιτρέποντας στον εαυτό του μόνο μικρές παρεκκλίσεις κατά την πορεία. Σε ένα πολυφωνικό μυθιστόρημα όπως αυτό είναι αναμενόμενο ο αναγνώστης να ταυτιστεί με κά-

ποιους ήρωες περισσότερο σε σχέση με άλλους, μάλλον εκεί ελοχεύει ο κίνδυνος να χάσει στιγμιαία το ενδιαφέρον του θεωρώντας πως το μυθιστόρημα κάνει κοιλιά -μέρος του ρίσκου που παίρνει εν γνώσει του ο Λέθεμ-, συναίσθημα όμως προσωρινό, το οποίο γρήγορα υποχωρεί καθώς η ιστορία προχωρά, κάνοντας τους γνωστούς της κύκλους.

Το μυθιστόρημα του Λέθεμ είναι μεν απαιτητικό, όμως, στο τέλος, και καθώς οι μέρες από το πέρας της ανάγνωσης περνούν και το συναίσθημα κατακάθεται, αναδεικνύεται πιο ξεκάθαρα το όραμα του συγγραφέα, ενώ οι μορφές των δύο ηρωίδων στέκουν ολοζώντανες στη μνήμη. Ένα μυθιστόρημα που πιο αμερικάνικο δεν γίνεται!

Στην εχεμύθεια των κυμάτων

Γιώργος Κορδέλλας

Εκδότης: Γαβριλίδης

Πόσα πράγματα, αλήθεια, γνωρίζουμε για τους γονείς μας και το παρελθόν τους; Πόσα γεγονότα του παρελθόντος αγνοούμε, που, εντέλει, μας αφορούν; Πόσα είναι αυτά που αποφασίστηκαν ερήμην μας και ποια; Πόσο σημαντικό είναι να γνωρίζουμε ή να αγνοούμε την αλήθεια; Και αξίζει η αναζήτηση της αλήθειας το οποιοδήποτε πιθανό κόστος; Αυτά είναι κάποια από τα ερωτήματα της εικοσάχρονης Ελένης που, ενώ νομίζει ότι όλα είναι ξεκάθαρα στην οικογενειακή φωλιά της, ανακαλύπτει ένα μυστικό που οι πιο κοντινοί της άνθρωποι, οι γονείς της, της έχουν αποκρύψει. Τη μέρα του θανάτου του πατέρα της μαθαίνει ότι ο φυσικός της πατέρας είναι άλλος. Εχοντας μεγαλώσει με τις καλύτερες συνθήκες σε μια αγαπημένη οικογένεια, όπου υποτίθεται ότι συζητούσαν τα πάντα ανοιχτά και με ειλικρίνεια, γνώριζε από μικρή ότι είναι παιδί που αποκτήθηκε με εξωσωματική γονιμοποίηση, γεγονός που έμαθε να θεωρεί απόλυτα φυσιολογικό και αποδεκτό σε περιπτώσεις προβλημάτων υγείας. Δεν της έλειψε ούτε η αγάπη των γονιών της, ούτε η φροντίδα και η έγνοια τους. Πολύ δε περισσότερο του πατέρα της. Όμως, η απόκρυψη του γεγονότος ότι αποκτήθηκε από σπέρμα δότη-φίλου των γονιών της, παρά το ότι δεν επηρέασε σε τίποτα τη ζωή της, τώρα αρχίζει να γεννά κάποια ερωτήματα. Και αποφασίζει να ψάξει και να γνωρίσει τον φυσικό της πατέρα...

Ο μουγκός Ουζμπέκος

Και άλλες ιστορίες παρανομίας

Λουίς Σεπούλβεδα

Εκδότης: Opera

Μία από τις πιο φωτεινές συγγραφικές στιγμές του ώριμου Σεπούλβεδα, σε εννέα τρυφερές ιστορίες με μεγάλες δόσεις λυρωτικού χιούμορ, σπονδή σε μια εποχή όπου οι νέοι μοιράζονταν «το ωραίο όνειρο να είναι νέοι χωρίς να παίρνουν την άδεια κανενός».

Βιβλία

Μυστικό άρωμα

Ζοέλ Λοπινό

Εκδότης: Καστανιώτης

Το Μυστικό άρωμα μεταφέρει τον αναγνώστη σε συναρπαστικές εποχές της Ιστορίας, ενώ τον εισάγει στη γοητεία της Ανατολής, στα μυστικά της μαγείας αλλά και στα μυστήρια της ζωής και του θανάτου. Έπειτα από έναν τρομακτικό σεισμό η Πέσσα χάνει τις αισθήσεις της, παγιδευμένη στα συντρίμια του σπιτιού της. Καθώς οι διασώστες προσπαθούν να την εντοπίσουν, εκείνη βιώνει κάτι αλλόκοτο, μια πρωτόγνωρη κατάσταση που τη συγκλονίζει περισσότερο και από τον σεισμό που γκρέμισε το σπίτι της. Επιθανάτια εμπειρία ή ταξίδι σε προηγούμενες ζωές της; αναρωτιέται. Υπάρχει άλλη ζωή, πεπρωμένο, κάρμα, ή βιώνει παραισθήσεις; Έρχεται κανείς στη γη για κάποιον προκαθορισμένο σκοπό; Υπάρχει αδερφή ψυχή ή όλα αυτά είναι ένας ρομαντικός μύθος; Και τι είναι το μυστικό άρωμα που καλείται η ίδια να ανακαλύψει; Παλεύοντας να βρει το νήμα της αλήθειας, ξεκινά άθελά της ένα μεταφυσικό ταξίδι που θα την παρασύρει στα σαγηνευτικά αρώματα της αρχαίας Αιγύπτου, στη μινωική Κρήτη, στη Νότια Γαλλία του Μεσαίωνα και πιο μακριά ακόμη... σε μέρη όπου, άλλοτε, είχε βιώσει τον πιο δυνατό έρωτα, την ευτυχία αλλά και τη βαναυσότητα των ανθρώπων.

Τρελή από έρωτα

Μηρίτζετ Τζόουνς η επιστροφή

Έλεν Φήλντινγκ

Εκδότης: Πατάκης

ΤΙ ΚΑΝΕΙΣ όταν τα εξηκοστά γενέθλια της φίλης σου συμπίπτουν με τα τριακοστά του γκόμενου σου; ΕΙΝΑΙ ΝΟΣΗΡΟ να λες ψέματα για την ηλικία σου, όταν κάνεις ονλάιν γνωριμίες; ΕΙΝΑΙ ΗΘΙΚΑ ΜΕΜΠΤΟ να πηγαίνεις στο κομμωτήριο, όταν ένα από τα παιδιά σου έχει ψείρες; Ο ΔΑΛΑΪ ΛΑΜΑ γράφει πράγματι στο τούιτερ ή είναι κάποιος βοηθός του; ΤΟ ΣΕΞ μετά από δύο ραντεβού και έξι εβδομάδες εντατικής ανταλλαγής μηνυμάτων δεν είναι άραγε σαν τους γάμους που έκαναν τον καιρό της Τζέιν Όστιν μετά από δύο συναντήσεις και έξι μήνες αλληλογραφίας; Προσπαθώντας να επιλύσει αυτά και άλλα σύγχρονα διλήμματα, η Μηρίτζετ Τζόουνς προχωρεί όπως μπορεί ανάμεσα στις προκλήσεις της μοναχικής μπρόττας, των τούιτ, του διαδικτύου και της εκ νέου ανακάλυψης της σεξουαλικότητάς της σε μια ηλικία που ΜΕΡΙΚΟΙ αποκαλούν με περίσσια αγένεια «μέση». Το «Τρελή από Έρωτα», η πολυαναμενόμενη επιστροφή της ηρωίδας που αγάπησαν εκατομμύρια αναγνώστες σε ολόκληρο τον κόσμο, είναι ένα τρυφερό, συγκινητικό, πνευματώδες, σοφό, επίκαιρο και εντελώς ξεκαρδιστικό βιβλίο, που επιβεβαιώνει ότι η Μηρίτζετ Τζόουνς είναι κάτι πολύ περισσότερο από μια τεράστια παγκόσμια εκδοτική επιτυχία.

ΣΤΟ Κ.Π.Δ. ΑΓ. ΙΩΑΝΝΗ

Τα παιδιά ταξιδεύουν...

Την περασμένη Τρίτη ξεκίνησε στο κέντρο παιδικής δημιουργίας Αγίου Ιωάννη του Δ.Ο.ΚΟΙ.Π.Π. Χανίων πρόγραμμα "Εδώ δεν είναι βιβλιοθήκη. Είναι ένας διάδρομος απογείωσης" με τη σχολική σύμβουλο Περιφέρειας Χανίων κα Ντούλια Αθηνά. Τα παιδιά έφτιαξαν και απογείωσαν τις δικές τους σαίτες, χαρταετούς, αερόστατα και πυραύλους.

ΣΤΟ ΚΑΦΕ "ΚΗΠΟΣ"

Παρουσίαση βιβλίου της Βέφας Αλεξιάδου

Το νέο της βιβλίο με τίτλο "Η Βέφα μαγειρεύει slimmer" θα παρουσιάσει η Βέφα Αλεξιάδου την Τετάρτη 22 Ιουλίου στις 8:30 μ.μ. στο ιστορικό καφέ "Κήπος". Η Βέφα Αλεξιάδου θα συνομιλήσει με το κοινό και θα υπογράψει αντίτυπα του βιβλίου της.

Την εκδήλωση διοργανώνουν το βιβλιοπωλείο "Βιβλιοεμπορική" και οι εκδόσεις "Ψυχογιός".

παιδότοπος

Δ2 ΤΑΞΗ 16ΟΥ ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΧΑΝΙΩΝ

Τα Διαπολιτισμικούλια στο Αρχαιολογικό Μουσείο Χανίων

Επιμέλεια:
ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΚΑΚΑΤΣΑΚΗΣ
kakatsakis@sch.gr

Καλό μου φίλο, καλό Σαββατοκύριακο!
Δείγματα απ' την αφιερωμένη στο Αρχαιολογικό Μουσείο Χανίων ειδική έκδοση που έβγαλαν στο λιανικό της δημοσιότητα, τα παιδιά της Δ2 τάξης, τα "Διαπολιτισμικούλια", όπως αποκαλούνται, του 16ου Ολοήμερου Διαπολιτισμικού Σχολείου Χανίων, με τη λήξη της σχολικής χρονιάς, φιλοξενούνται στον σημερινό «Παιδότοπο». Αφορμή γι' αυτή τους την ενασχόληση, όπως σημειώνει στον πρόλογο η υπεύθυνη και

για τη σύνταξη της έκδοσης δασκάλα τους Ευαγγελία Φατσέα, ήταν το μάθημα της Ιστορίας "Στα ίχνη ενός μνημείου", όπως και η περυσινή τους εργασία για τον Άγιο Νικόλαο της Σπλάντζας, δείγματα της οποίας, ειρήσθω εν παρόδω, έχουν φιλοξενηθεί επίσης σ' αυτήν τη στήλη. Εξ ονύχων ο λέων... Το γράφω και το υπογράφω!... Εντονη μου δημιουργήθηκε η επιθυμία, ύστερα απ' την περιδιάβασή μου στις 30 υπέροχες σελίδες της συγκεκριμένης έκδοσης να πάω μέχρι το Αρ-

χαιολογικό μας Μουσείο, στην οδό Χάληδων, και να το ξαναδώ, έτσι όπως και τα "Διαπολιτισμικούλια" το είδαν. Εχοντας, βέβαια, μαζί μου, τον μικρό Βαγγέλη, τον εγγονό μου, που τέλειωσε κίολας την Γ' τάξη.

Πάντα άξια, Ευαγγελία! Εκ βαθέων τα συγχαρητήριά μου και σ' εσένα και στους μαθητές σου

**Σας χαιρετώ με αγάπη όλους!
Βαγγέλης Θ. Κακατσάκης
δάσκαλος**

Μουσείο Αρχαιολογικό, στα Χανιά μοναδικό!
Αν θες να το βρεις, στην οδό Χάληδων να περπατείς.

Όρες πολλές θα κοιτάς τα ευρήματα και τα περίτεχνα κοσμήματα.

Ένας κόσμος αρχαίος, μεγάλος και σπουδαίος. Για την πόλη μας μνημείο, ξεχωριστό είναι το Αρχαιολογικό Μουσείο.
ΜΑΝ.

ΤΑ ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΟΥΛΙΑ
16^ο ΟΛΟΗΜΕΡΟ ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΧΑΝΙΩΝ ΤΜΗΜΑ: Δ'2
ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΑΦΙΕΡΩΜΕΝΗ ΣΤΟ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΧΑΝΙΩΝ
ΙΟΥΝΙΟΣ 2015 ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ

Επίσκεψη στο Αρχαιολογικό Μουσείο Χανίων

Την Τετάρτη 21 Ιανουαρίου, η τάξη του Δ2 πραγματοποίησε μια εκδρομή στο Αρχαιολογικό Μουσείο Χανίων. Από τη Δευτέρα μας είχε ενημερώσει η δασκάλα μας ότι θα πάμε στο Μουσείο. Γι' αυτό το λόγο, όλα τα παιδιά ήταν ενθουσιασμένα και σχεδόν καθημερινά μιλούσαμε γι' αυτή τη μεγάλη εκδρομή.

Επιτέλους εκείνη η μέρα έφτασε. Μαζευτήκαμε όλοι στο σχολείο και από εκεί ξεκινήσαμε με τα πόδια για το Μουσείο. Εισιτήριο δεν πληρώσαμε, γιατί για εμάς τα παιδιά είναι δωρεάν η είσοδος.

Όλα τα παιδιά περιμέναμε με ανυπομονησία να δούμε πώς θα είναι το εσωτερικό του Μουσείου. Όταν μπήκαμε μέσα, συναντήσαμε έναν αρχαιολόγο που μας ξενάγησε σε όλο το Μουσείο.

Είδαμε πολλά και ωραία αντικείμενα: για παράδειγμα, είδαμε αγγεία, λάρνακες, ψηφιδωτά και κοσμήματα που φορούσαν οι γυναίκες. Αυτό που μου έκανε μεγαλύτερη εντύπωση ήταν τα δαχτυλίδια.

Είμαι περήφανη που είμαι Ελληνίδα. Μέσα στο Μουσείο ένιωσα υπερηφάνεια και ενθουσιασμό. Είμαι περήφανη για την ιστορία της Αρχαίας Ελλάδας.

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΧΑΝΙΩΝ

Σωστό (Σ) - Λάθος (Λ)

- 1) Το Αρχαιολογικό Μουσείο Χανίων στεγάζεται στη μονή του Αγίου Φραγκίσκου: .....
- 2) Ο ναός του Αγίου Φραγκίσκου ήταν ο μικρότερος λατινικός ναός των Χανίων: .....
- 3) Στο ναό του Αγίου Φραγκίσκου δεν υπήρχε καμπαναριό: .....
- 4) Στο ναό του Αγίου Φραγκίσκου υπήρχαν δέκα παρεκκλήσια: .....
- 5) Το Αρχαιολογικό Μουσείο Χανίων βρίσκεται στην οδό Χάληδων: .....
- 6) Στα χρόνια της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας ο Ναός του Αγίου Φραγκίσκου μετατράπηκε σε τζαμί: .....
- 7) Ο μιναρές βρισκόταν στη ΒΔ γωνία: .....
- 8) Ο μιναρές χτίστηκε το 100 μ.Χ.: .....
- 9) Στην οδό Χάληδων, εκτός από το Αρχαιολογικό Μουσείο των Χανίων, υπάρχει και η Δημοτική Πινακοθήκη: .....
- 10) Η οδός Χάληδων πήρε το όνομά της από τα ωραία χαλιά που πουλούσαν εκεί: .....

Οι λέξεις "αρχαιολογικός" και "μουσείο" είναι ελληνικές. Μήπως ξέρεις πώς ονομάζεται το "Αρχαιολογικό Μουσείο" στα:

αγγλικά; .....
αλβανικά; .....
αραβικά; .....
αρμένικα; .....
γαλλικά; .....
γερμανικά; .....
ισπανικά; .....
ιταλικά; .....
ρωσικά; .....
τουρκικά; .....

Κυκλώστε τα αγάλματα που βρίσκονται στο Αρχαιολογικό Μουσείο Χανίων
Αθηνά, Αλέξανδρος, Άρης, Άρτεμις, Αδριανός, Ασκληπιός, Αφροδίτη, Δίας, Διόνυσος, Ήρα, Ηρακλής, Εστία, Παν.

Στο βάθος της αίθουσας προβάλλεται ο υπερφυσικός ανδριάντας ιματιοφόρου φιλόσοφου (250 μ.Χ.) που βρέθηκε το 1905 μ.Χ. στην Έλυρο.

Συνεργάστηκαν -κατά αλφαβητική σειρά- οι μαθητές και μαθήτριες του Δ2

Βαλεντίνα Μυρισιώτη
Δημήτρης Νταμοσιόδης
Ελεάνα Ιορδανίδου
Έλενα Στάνη
Ενεριάντα Φρόκκου
Κωνσταντία Δερμιτζάκη
Λένη Τόρρε
Μάνια Χιωτάκη

Μάριος Ιμεράλι
Μελίσα Κιεβάνι
Νίκη Γιακουμάκη
Ντένις Κουμαράκου
Όλια Αρχοντάκη
Ορέστης Ζύφι
Σωτήρης Σκουλάκης
Χάρης Αποστολίδης

Τα ευρήματα που υπάρχουν στο Αρχαιολογικό Μουσείο Χανίων προέρχονται από τις περιοχές: Κυδωνία (Χανιά), Πελεκαιόνη, Φαλάσαρνα, Πολυρρήνια, Απετρα, Μόδι Κυδωνίας, Λισσός, Ιναχώριο, Γαβαλομούρι, Βούβες, Καβούσι, Άστρικα, Τσισκιανά, Φαράγγι Σαμαριάς, Βρύσες Κυδωνίας, Άστρικας, Γαύδος, Τάρρα...

Μπορείτε να βρείτε στο χάρτη του Νομού Χανίων που βρίσκονται οι παραπάνω τοποθεσίες;

Αμέσως μόλις θα κλείσουν τα σχολεία, θα πάω στο Αρχαιολογικό Μουσείο μαζί με την οικογένειά μου.
Εγώ θα είμαι ο ξεναγός τους.

ΜΑΝ. ΝΤ. ΕΛ.

Βιότοπος - περιγραφή

Λατινική ονομασία του βοτάνου είναι *OXALIS acetosella* (Οξαλίσ η ξυνίθρα). Ανήκει στην οικογένεια των Οξαλιδιδών. Κατάγεται από τη Νότια Αφρική απ' όπου πιστεύεται ότι διαδόθηκε και σε άλλες χώρες.

Οξαλίσ η ξυνίθρα

ρια. Ανθικός βλαστός τριχωτός, άφυλλος, με 6 έως 12 άνθη σε σκιάδια. Στεφάνη με 5 πέταλα-κίτρινο-λεμονί, 2 έως 2,5 εκατοστών ανωνοειδή και 10 στήμονες εκ των οποίων οι 5 είναι μικρότεροι.

Ιστορικά στοιχεία

Εισήχθηκε στην Μάλτα από την Νότια Αφρική ως καλλωπιστικό φυτό και κατάφερε να εισβάλλει σε όλη τη Μεσόγειο και να κατακλύσει κήπους και αγρούς. Στη Νότια Αφρική ήταν ένα παραδοσιακό συστατικό της διατροφής. Το φυτό έχει χρησιμοποιηθεί με διάφορους τρόπους ως πηγή του οξαλικού οξέος, όπως στα τρόφιμα. Οι πλευρικοί υπόγειοι δρομείς, οι οποίοι είναι σαρκώδης, τρώγονται ωμοί ή βραστοί και σερβίρονται με το γάλα. Στον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο τα εξογκώματα στις ρίζες του φυτού προσέφεραν τροφή στον πεινασμένο πληθυσμό.

Στη λαϊκή ιατρική έχει χρησιμοποιηθεί για την αντιμετώπιση της ταινίας και των σκουληκιών. Το φυτό έχει χρησιμοποιηθεί επίσης ως διουρητικό.

Ο καθηγητής κ. Δαμανάκης από το Πανεπιστήμιο Κρήτης αναφέρει ότι η δράση της ξινήθρας στα αμπέλια είναι ευεργετικότερη. Τούτο επειδή το ριζικό σύστημά της, το οποίο επίσης χρησιμοποιείται για την επέκταση της κυριαρχίας της, δρα περίπου ως υπόγειο τρυπάνι. Όταν βρεθεί σε αμπέλια και αρχίσει να προχωρεί υπόγεια δημιουργεί πολλά ανοίγματα στο έδαφος, το οποίο γίνεται αφράτο σαν να είναι σκαμμένο πρόσφατα. Λαμβάνοντας υπόψη και το γεγονός ότι το καλοκαίρι ξεραινεται, τούτο σημαίνει ότι δεν δρα ανταγωνιστικά προς το αμπέλι σε ότι αφορά το σπάνιο για εκείνη την εποχή νερό.

Συστατικά - χαρακτήρας

Τα φύλλα περιέχουν οξαλικό κάλιο, καθώς και οξαλικό οξύ, ουσίες ερεθιστικές, οι οποίες παρά την ευχάριστη

γεύση τους, μπορούν να προκαλέσουν δηλητηριάσεις με αιμορραγικές διάρροιες και απόφραξη νεφρών.

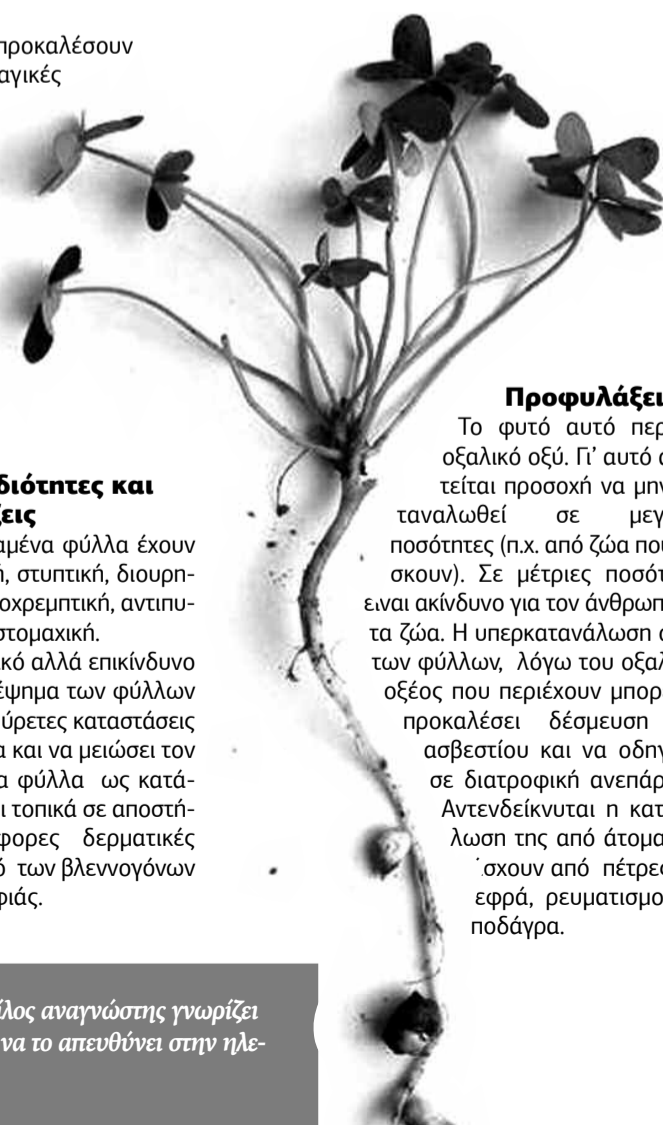
Ανθισι - χρησιμοποιούμενα μέρη - συλλογή

Ανθίζει τον Απρίλιο και τον Μάιο. Για θεραπευτικούς σκοπούς χρησιμοποιούνται φύλλα του φυτού.

Θεραπευτικές ιδιότητες και ενδείξεις

Τα φρέσκα ή αποξηραμένα φύλλα έχουν δράση αντισκορβουτική, στυπτική, διουρητική, εμμηναγωγική, αποχρεμπτική, αντιπυρετική, ερεθιστική και στομαχική.

Είναι βότανο χωνευτικό αλλά επικίνδυνο στη χρήση του. Το αφέψημα των φύλλων χρησιμοποιείται σε εμπύρετες καταστάσεις, για να σβήσει τη δίψα και να μειώσει τον πυρετό. Εξωτερικά, τα φύλλα ως κατάπλασμα εφαρμόζονται τοπικά σε αποστήματα, πληγές, διάφορες δερματικές παθήσεις, σε ερεθισμό των βλενογόνων και για κούρες ομορφιάς.

Προφυλάξεις

Το φυτό αυτό περιέχει οξαλικό οξύ. Γι' αυτό απαιτείται προσοχή να μην καταναλωθεί σε μεγάλες ποσότητες (π.χ. από ζώα που βόσκουν). Σε μέτριες ποσότητες είναι ακίνδυνο για τον άνθρωπο και τα ζώα. Η υπερκατανάλωση όμως των φύλλων, λόγω του οξαλικού οξέος που περιέχουν μπορεί να προκαλέσει δέσμευση του ασβεστίου και να οδηγήσει σε διατροφική ανεπάρκεια. Αντενδείκνυται η κατανάλωση της από άτομα που έχουν από πέτρες στα επφρά, ρευματισμούς ή ποδάγρα.